პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК и ТК КП ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის მე-40 წელი
№ 30 (11641) | ხუთშაბათი, 4 თებერვალი, 1960 წ. | ფასი 20 კაპ.

ცნობა

ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოთა პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის თათბირის მოწვევის შესახებ

ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოთა მთავრობებმა გადაწყვიტეს 1960 წლის 4 თებერვალს მოიწვიონ მოსკოვში ვარშავის ხელშეკრულების პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის თათბირი უმაღლეს დონეზე საგარეო საქმეთა მინისტრებისა და შეიარაღებული ძალების მინისტრების მონაწილეობით.

კომუნიკე

საგარეო საქმეთა მინისტრების კონსულტაციების შესახებ ვარშავის ხელშეკრულების პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის თათბირთან დაკავშირებით

იმასთან დაკავშირებით, რომ 1960 წლის 4 თებერვალს მოწვეულია ვარშავის ხელშეკრულების პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის თათბირი, 1 თებერვალს მოსკოვში დაიწყო კონსულტაციები საგარეო საქმეთა მინისტრებს შორის.

მრეწველობის მძლავრი ნაგიჯები

საქართველოს კომუნისტური პარტიის XX ყრილობამ შეაჯამა იმ უდიდესი მუშაობის შედეგები, რომელიც პარტიამ განახორციელა რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის მკვეთრი აღმავლობისათვის. ყრილობამ მოუწოდა მრეწველობის მუშაკებს, კოლმეურნეებს, საბჭოთა მეურნეობების მუშებს, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებს, ყველა მშრომელს, პარტიულ, საბჭოთა, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებს მთელი თავიანთი შემოქმედებითი ენერგია მოახმარონ იმ სოციალისტური ვალდებულებების განხორციელებას, რომლებიც ითვალისწინებენ შვიდწლიანი გეგმის დავალებათა ვადამდე შესრულებას.

ყრილობამ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ჩვენს რესპუბლიკაში შექმნილია ყველა საჭირო პირობა მრეწველობის შემდგომი მძლავრი აღმავლობისათვის.

კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით საქართველოს მშრომელები თავდადებით შრომობენ სამშობლოს საკეთილდღეოდ, მისი ძლიერების განმტკიცებისა და კომუნიზმის აშენებისათვის. ყოველწლიურად წარმატებით სრულდება მრეწველობაში შვიდწლედის წინასწარდასახული ამოცანები.

რესპუბლიკის მრეწველობის მიერ პროდუქციის გამოშვების 1959 წლის გეგმა შესრულებულია 103,4 პროცენტით, გამოშვებულია 19 პროცენტით მეტი პროდუქცია, ვიდრე 1957 წელს.

მნიშვნელოვნად ამაღლდა შრომის ნაყოფიერება, შემცირდა პროდუქციის თვითღირებულება და გაუმჯობესდა მისი ხარისხი.

ხელმძღვანელობენ რა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმის გადაწყვეტილებებით, საქართველოს მრეწველობის მუშაკებმა ფართოდ გაშალეს მუშაობა შემდგომი ტექნიკური პროგრესისათვის და თვალსაჩინო წარმატებებს მიაღწიეს.

ტექნიკური პროგრესის საქმეში გარკვეული წვლილი შეიტანეს რაციონალიზატორებმა და გამომგონებლებმა. მარტო 1959 წელს დანერგილია 7 ათასამდე წინადადება და გამოგონება, რომლებიც იძლევიან 50 მილიონ მანეთზე მეტ ეკონომიას.

ყრილობაზე აღინიშნა, რომ მრეწველობაში მოპოვებულ წარმატებებთან ერთად არის სერიოზული ნაკლოვანებანი.

მთელ რიგ დარგებში ძალიან ნელი ტემპით წყდება ტექნიკური პროგრესის უმნიშვნელოვანესი საკითხები. ჩამორჩება მძიმე და შრომატევადი სამუშაოების მექანიზაცია, ჯეროვნად არ აფასებენ კომპლექსურ მექანიზაციას, აგრეთვე წარმოების ავტომატიზაციას, რაც ყველაზე პერსპექტიული მიმართულებაა ტექნიკის განვითარებაში. სწორედ ამ უყურადღებობის მიზეზია ის, რომ რესპუბლიკაში დაუდგმელი მოწყობილობის ღირებულება 1959 წლის 1 დეკემბრისათვის შეადგენდა 111,7 მილიონ მანეთს. მარტო რუსთავის აზოტოვანი სასუქების ქარხანაში 1 ოქტომბრისათვის უმოქმედოდ იდგა 12 მილიონი მანეთის მოწყობილობა.

იმის გამო, რომ ნაკლები ყურადღება ექცეოდა ახალი ტექნიკის დანერგვას, ნაკლებად ზრუნავდნენ მუშათა შრომის ნაყოფიერების გადიდებისათვის, სახალხო მეურნეობის საბჭოს სისტემაში შემავალი 486 საწარმოდან გეგმა ვერ შეასრულა 78 საწარმომ, მათ შორის რუსთავის აზოტოვანი სასუქების ქარხანამ, ტყვარჩელის ქვანახშირის ტრესტმა, ქუთაისის ლიტოპონის ქარხანამ, თბილისის პლასტმასის ქარხანამ და სხვ.

ცხადია, — აღინიშნა ყრილობაზე, — ეს ნაკლოვანებანი საწარმოებში გაცილებით ნაკლები იქნებოდა, რომ ქარხნების დირექტორები, სახალხო მეურნეობის საბჭო, მისი დარგობრივი სამმართველოები და ტრესტები, სამინისტროები და უწყებები დროზე განიხილავდნენ საკითხებს, უფრო მკაცრ მოთხოვნებს უყენებდნენ და ქმედით დახმარებას უწევდნენ საწარმოებს არსებულ ნაკლოვანებათა ლიკვიდაციის საქმეში.

რესპუბლიკის მრეწველობის მუშაკთა გადაუდებელი ამოცანაა ღრმა ანალიზი გაუკეთონ ყრილობის მიერ დასმულ ამოცანებს, აწონდაწონონ თავიანთი შესაძლებლობანი, წარმოების რეზერვების უკეთ გამოყენების, წარმოებისადმი ხელმძღვანელობის დონის ამაღლების საფუძველზე მიაღწიონ იმას, რომ ყველა ქარხანა, ფაბრიკა, ელექტროსადგური, შახტი, მაღარო, უკლებლივ ყველა საწარმო სანიმუშოდ ასრულებდეს სახელმწიფო გეგმებს. სახელმწიფო გეგმა კანონია თვითეული საწარმოსათვის, და იგი განუხრელად უნდა სრულდებოდეს როგორც რაოდენობრივი მაჩვენებლების, ისე ნაწარმის ასორტიმენტის, პროდუქციის ხარისხისა და მისი თვითღირებულების შემცირების მხრივ.

რესპუბლიკის ზოგიერთმა მოწინავე საწარმოს კოლექტივმა ყრილობის გადაწყვეტილებებიდან საქმიანი დასკვნები გააკეთა. მათ იანგარიშეს თავიანთი შესაძლებლობანი და იკისრეს ახალი გადიდებული ვალდებულებანი შვიდწლედის მეორე წლის დავალების ვადამდე შესრულებისათვის.

მაგალითად, რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის პარტიულმა ორგანიზაციამ და ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინეს წარსული წლების ნაკლოვანებანი, ძირეულად გარდაქმნეს მუშაობა და ახალ წარმატებებს მიაღწიეს, იანვრის დავალება სრული მეტალურგიული ციკლით შეასრულეს და სამშობლოს გეგმის გადამეტებით მისცეს ათობით ტონა ფოლადი, თუჯი, ნაგლინი, მილები და სხვა პროდუქცია. მათ მიმდინარე წლის გეგმის ვადამდე შესრულების უზრუნველსაყოფად იკისრეს: 1960 წლის გეგმა ვადამდე შეასრულონ და გეგმის ზევით გამოუშვან რამდენიმე ათასი ტონა ფოლადი, თუჯი და სხვ. პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების შედეგად შვიდწლედის რესპუბლიკურ ფონდში შეიტანონ 3 მილიონი მანეთი, რაციონალიზატორულ წინადადებათა დანერგვით მიიღონ 5,5 მილიონი მანეთი ეკონომია, დაზოგონ 800 ტონა პირობითი საწვავი და 1,5 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია, 1963 წელს მიაღწიონ შვიდწლედის ბოლოსათვის გათვალისწინებულ პროდუქციის წარმოების დონეს. ასევე წარმატებით დაიწყო სამეურნეო წელი ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის კოლექტივმა. მან იანვრის დავალება 102,7 პროცენტით შეასრულა.

დრო არ ითმენს. საჭიროა საწარმოთა ხელმძღვანელებმა მიბაძონ მოწინავე საწარმოთა კოლექტივებს, მიიღონ ქმედითი ღონისძიებანი 1960 წლის სახელმწიფო გეგმის ვადამდე, ყველა მაჩვენებლის მიხედვით შესრულებისათვის.

პარტიული, პროფკავშირული, კომკავშირული ორგანიზაციები სათავეში უნდა ჩაუდგნენ შეჯიბრებას წარმოებაში, განავითარონ მასების შემოქმედებითი ინიციატივა, გადაჭრით აღმოფხვრან ფორმალიზმი შეჯიბრებისად მ ი ხელმძღვანელობაში, ფართოდ გავრცელონ მოწინავეთა და ნოვატორთა მუშაობის ძვირფასი გამოცდილება.

უზრუნველყოფენ რა მძლავრ აღმავლობას და ტექნიკურ პროგრესს რესპუბლიკის მრეწველობის ყველა დარგში, ამით საქართველოს მრეწველობის მუშაკები ღირსეულ წვლილს შეიტანენ ჩვენი სამშობლოს ძლიერების განმტკიცების საქმეში, კომუნიზმის მშენებლობის საქმეში.

შვიდწლედის ოლიმპიადაში

სახელოვანი მეჩაიე

მეჩაიეთა სახელოვან პლეადას ეკუთვნის ცხაკაიის რაიონის სოფელ ხორშის კოლმეურნეობა „გამარჯვების“ წევრი გოგუცა გუგუნავა.

ამ წარჩინებულმა მეჩაიემ თანასოფელელთა პატივისცემა, სიყვარული და ნდობა უანგარო, ინერგიული შრომით დაიმსახურა. სოფელ ხორშის კოლმეურნეობა „გამარჯვების“ მეოთხე ბრიგადის წარმატებებზე როცა ლაპარაკობენ, ეს მოწინავე მეჩაიეთა დამსახურებაა. მათ შორის პირველ რიგში შეიძლება დავასახელოთ გოგუცა გუგუნავა, რომელმაც შარშან თვალისჩინივით მოუარა მოსავლიდან მირეულ ნახევარ ჰექტარ ჩაის პლანტაციას და უზრუნველყო 8.500 კილოგრამი ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის მიღება.

— ეს ზღვარი რიდია, — ამბობს გოგუცა, — მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებით, ახალი ხერხებისა და მეთოდების ფართოდ დანერგვით პირობას კიძლევი წელს 0,5 ჰექტარზე მოვკრიფო 9.000 კილოგრამზე მეტი ჩაის ფოთოლი.

ამ ღრმა რწმენით მოვიდა იგი, როგორც დელეგატი. საქართველოს კომპარტიის XX ყრილობაზე, პირობა დადო პირნათლად შეასრულოს ვალდებულება. ახლა იგი ბეჯითად შრომობს, რომ კვლავაც ასახელოს სამშობლო ახალი წარმატებებით.

• • •

სურათზე: გოგუცა გუგუნავა.

მეგოგართა შეჯიგრება

მეტი ხორცი—სამშობლოს!

ჩიუი პიროგას ანაღდებს

ზოლოჩევი (ლვოვის ოლქი, ტელეფონით). ჩვენი ქვეყნის სახელოვანი მეღორე, სოციალისტური შრომის გმირი იაროსლავ ჩიუი წარმატებით შეუდგა ნაკისრი ვალდებულების შესრულებას. იგი საქმით ანადდებს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დეკემბრის პლენუმზე დადებულ პირობას. პლენუმის შემდეგ მხოლოდ ერთმა თვემ განვლო და იაროსლავ ჩიუმა უკვე 200 ცენტნერი ღორის ხორცი მიჰყიდა სახელმწიფოს. მის მიერ გასუქებული ღორის წონა საშუალოდ 100,4 კილოგრამია. შარშანდელთან შედარებით საგრძნობლად შემციცრა ცენტნერი ღორის ხორცის თვითღირებულება.

სოფელ სტრუტინის მშრომელები აღფრთოვანებული არიან ჩიუის შრომითი წარმატებებით, მან ორი თვით ადრე შეასრულა სახელმწიფოსათვის ხორცის მიყიდვის პირველი კვარტალის გეგმა. ახლა იაროსლავ ჩიუი ვარაუდობს, რომ 1960 წელს ნაკისრ ვალდებულებას სამი თვით ადრე შეასრულებს.

მეღორეობის ფერმაში გასუქებული ღორების ჩაბარების შემდეგ გმირმა მეღორემ სუქებაზე დააყენა გოჯების ახალი პარტია. ი. ჩიუს ფერმაში დღეისათვის 700 გასასუქებელი ღორი და გოჯი ჰყავს.

ზოლოჩევის რაიონში მასობრივად გამოჩნდნენ ჩიუის მიმდევრები, ისინი გულმოდგინედ ასუქებენ ღორებს და უკვე დაიწყეს სახელმწიფოსათვის მიყიდვა. საშუალოდ რაიონში ყოველ ას ჰექტარ სავარგულებზე დღეისათვის მიღებულია 20 ცენტნერი ხორცი. აღსანიშნავია ისიც, რომ ცენტნერი ღორის ხორცის თვითღირებულება რაიონში სანახევროდ შემცირდა შარშანდელთან შედარებით.

„კომუნისტის“ საგუშაგო: **პეტრე ბონდარი** — სოფელ სტრუტინის შეგნენკოს სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, **ვლადიმერ რიბაკოვი** — ამავე კოლმეურნეობის ზოოტექნიკოსი, **სტეფანე დეინიკა** — რაიონული გაზეთის რედაქტორი.

სეფიაშვილის პირველი წარმატება

წითელწყაროს. (ტელეფონით). ცნობილმა მეღორემ დავით სეფიაშვილმა უკვე ჩაბარა ღორების პირველი პარტია — 327 ღორი 307 ცენტნერი საერთო წონისა. ამრიგად, მან ერთი თვით ადრე შეასრულა სამი თვის გეგმა. თვითეული ცენტნერი ღორის ხორცი 200 მანეთზე ნაკლები დაუჯდა.

დ. სეფიაშვილი ვარაუდობს წლიური დავალება შეასრულოს ორი თვით ადრე. ამჟამად მისი ფერმა შევსებულია სუქებაზე ახლად დაყენებული გოჯებით.

სოფელ ჯაფარიძის კოლმეურნეობამ, სადაც სახელოვანი მეღორე დავით სეფიაშვილი მუშაობს, უკვე შეასრულა სახელმწიფოსათვის ხორცის მიყიდვის პირველი კვარტალის გეგმა.

წითელწყაროს რაიონში მასობრივად დაიწყო მოძრაობა ჩიუისა და სეფიაშვილის მაგალითისამებრ. კოლმეურნეობების ცალკეული მეღორეები ხორცის წარმოების გადიდებულ ვალდებულებებს კისრულობენ, ბევრმა მათგანმა უკვე ჩაბარა პირველი პროდუქცია. სოფელ არბაოშიკის კოლმეურნეობის მეღორემ ლ. ალადაშვილმა პირველი კვარტალის ანგარიშში ჩაბარა 218 გასუქებული ღორი.

„კომუნისტის“ საგუშაგო: **ვ. მჰედლიშვილი** — რაიონული გაზეთის რედაქტორი, **ნ. ყოჩიაშვილი** — კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, **დ. ყოჩიაშვილი** — კოლმეურნეობის ზოოტექნიკოსი.

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა ამხ. ნ. დ. პსურცევის ლენინის ორდენით დაჯილდოების შესახებ

სსრ კავშირის კავშირგაბმულობის მინისტრის ამხ. ნ. დ. პსურცევის დაბადების სამოცი წლისთავის გამო და ჩვენი ქვეყნის კავშირგაბმულობის საშუალებათა განვითარების დარგში მისი დამსახურების აღსანიშნავად დაჯილდოვდეს ამხ. ნიკოლოზ დემიანის-ძე **პსურცევი ლენინის** ორდენით.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
კ. გოროშვილოვი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი, 1960 წ. 3 თებერვალი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წარდგინებით სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული საზღვარგარეთის ქვეყნებთან კულტურული ურთიერთობის სახელმწიფო კომიტეტი გარდაქმნა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საზღვარგარეთის ქვეყნებთან კულტურული ურთიერთობის სახელმწიფო კომიტეტად.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საზღვარგარეთის ქვეყნებთან კულტურული ურთიერთობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარედ დანიშნა ამხ. გიორგი ალექსანდრეს-ძე **ფუკოვი.**

სსრ კავშირის მოსახლეობის განათლების დონე, ეროვნული შემადგენლობა და ასაკობრივი სტრუქტურა მოსახლეობის 1959 წლის სრულიად საკავშირო აღწერის მონაცემებით

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ცნობა

1959 წლის მაისში პრესაში გამოქვეყნდა მოსახლეობის აღწერის მოკლე წინასწარი შედეგები, რაც მიღებული იყო გამოანგარიშების საფუძველზე, რომელიც აღწერის მუშაკებმა მოახდინეს. ამჟამად სსრ კავშირის ცენტრალურმა სტატისტიკურმა სამმართველომ დაამთავრა დამუშავება აღწერის დაწვრილებითი შედეგების პირველი ნაწილისა, რომელიც ახასიათებს მოსახლეობას განათლების, სწავლის, ეროვნებისა და დედაენის, აგრეთვე სქესის, ასაკისა და ოჯახური მდგომარეობის მიხედვით.

სსრ კავშირის სახეზე მყოფი მოსახლეობის საერთო რიცხვი 1959 წლის 15 იანვრისათვის შეადგენდა 208.826.650 კაცს, აქედან 94.050.303 მამაკაცია და 114.776.347 ქალი: ქალაქის მოსახლეობის რიცხვი შეადგენდა 99.977.695 კაცს, ანუ 48 პროცენტს, სოფლის მოსახლეობისა — 108.848.955 კაცს, ანუ 52 პროცენტს.

I. მოსახლეობის განათლების დონე

1. სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო განათლების მქონე მოსახლეობის (საოჯახო მეურნეობაში დასაქმებულ პირთა და პენსიონერთა ჩათვლით) რაოდენობა ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

	პირთა რიცხვი (ათასობით)
აქვთ განათლება:	
უმაღლესი დამთავრებული	3.778
უმაღლესი დაუმთავრებელი	1.738
საშუალო სპეციალური (რომლებმაც დაამთავრეს ტექნიკუმები და ანალოგიური სასწავლებლები)	7.870
საშუალო ზოგადი (რომლებმაც დაამთავრეს სრული საშუალო სკოლა)	9.936
არასრული საშუალო (რომლებმაც დაამთავრეს შვიდწლიანი სკოლა, აგრეთვე აქვთ არასრული საშუალო განათლება — შვიდწლიანზე მეტი)	35.386

ამრიგად, უმაღლესი, დაუმთავრებელი უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მქონე პირთა რიცხვი შეადგენს 13,4 მილიონ კაცს და სრული საშუალო სკოლისა და შვიდწლიანი სკოლის კურსდამთავრებულთა რიცხვი 45,3 მილიონ კაცს.

უმაღლესი და საშუალო განათლების მქონე მოსახლეობის რაოდენობა 1959 წელს 1939 წელთან შედარებით შემდეგნაირად შეიცვალა:

	პირთა რიცხვი (ათასობით)		1959 წელი 1939 წელთან შედარებით	პირთა რიცხვი 1.000 სულ მოსახლეზე	
	1939 წ.	1959 წ.		1939 წ.	1959 წ.
აქვთ განათლება:					
უმაღლესი დამთავრებული	1.177	3.778	321	6	18
დაუმთავრებელი უმაღლესი, საშუალო სპეციალური, ზოგადი საშუალო და არასრული საშუალო	14.689	54.930	374	77	263

საბჭოთა ხელისუფლების წლებში ჩვენს ქვეყანაში განხორციელდა ნამდვილი კულტურული რევოლუცია. კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით მიღწეულია საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხის კულტურის აყვავება. **1913 წელს მეფის რუსეთში ითვლებოდა, იმ პირთა ჩათვლით, რომლებიც არ მუშაობდნენ, უმაღლესი, დაუმთავრებელი უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მქონე მხოლოდ დაახლოებით 290 ათასი კაცი; ამჟამად მათი რიცხვი შეადგენს 13,4 მილიონ კაცს.** მოსახლეობის 1897 წლის აღწერის შედეგებში მოსახლეობის განათლების დონე ხასიათდებოდა იმ პირთა რიცხვით, რომლებსაც ჰქონდათ დაწყებითზე მეტი განათლება. იმ პირთა რიცხვი, რომლებმაც მიიღეს დაწყებითზე მეტი განათლება, მთელ მეფის რუსეთში შეადგენდა 1,4 მილიონ კაცს; ესენი უმეტესად იყვნენ კაპიტალისტები, მემამულეები, მოხელეები, კულტის მსახურნი და მათი ოჯახის წევრები. ახლა 71,2 მილიონ მშრომელს აქვს დაწყებითზე მეტი განათლება, ამასთან 58,7 მილიონ კაცს აქვს უმაღლესი, საშუალო და არასრული საშუალო განათლება და 12,5 მილიონ კაცს — დაუმთავრებელი შვიდწლიანი განათლება.

2. უმაღლესი და საშუალო განათლების მქონე მამაკაცთა და ქალთა რაოდენობა ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

	პირთა რიცხვი (ათასობით) მამაკაცები	ქალები
აქვთ განათლება:		
უმაღლესი დამთავრებული	1.933	1.845
უმაღლესი დაუმთავრებელი	820	918
საშუალო სპეციალური (რომლებმაც დაამთავრეს ტექნიკუმები და ანალოგიური სასწავლებლები)	3.414	4.456
საშუალო ზოგადი (რომლებმაც დაამთავრეს სრული საშუალო სკოლა)	4.408	5.528
არასრული საშუალო (რომლებმაც დაამთავრეს შვიდწლიანი სკოლა, აგრეთვე აქვთ არასრული საშუალო განათლება — შვიდწლიანზე მეტი)	17.070	18.316

საბჭოთა სახელმწიფოში ქალს მამაკაცის თანაბრად მინიჭებული აქვს განათლების უფლება. უმაღლესი განათლების მქონე 3,8 მილიონი კაციდან 1,8 მილიონზე მეტს, ანუ 49 პროცენტს, შეადგენენ ქალები, ხოლო საშუალო და არასრული საშუალო განათლების მქონე 54,9 მილიონი კაციდან ქალები შეადგენენ 29 მილიონს, ანუ 53 პროცენტს.

უმაღლესი და საშუალო განათლების მქონე ქალთა და მამაკაცთა რიცხვის ცვლილება უკანასკნელი 20 წლის განმავლობაში, ესე იგი 1939 წლიდან 1959 წლამდე, ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

	პირთა რიცხვი (ათასობით) 1939 წ.	1959 წ.	1959 წელი 1939 წელთან შედარებით
აქვთ განათლება:			
უმაღლესი დამთავრებული			
მამაკაცი	799	1.933	242
ქალი	378	1.845	488
საშუალო და არასრული საშუალო			
მამაკაცი	8.053	25.712	319
ქალი	6.636	29.218	440

(გაგრძელება მე-2 გვერდზე)

უპატაკებენ სამშობლოს

ზესტაფონი. („კომუნისტის“ კორ.). შესანიშნავი შრომითი გამარჯვება მოიპოვეს ზესტაფონელმა მეტალურგებმა. პროდუქციის გამოშვების იანვრის დავალება განადგებულია 102,7 პროცენტით. ფეროშენადნობელებმა გეგმის ზევით ქვეყანას მისცეს ასობით ტონა ძვირფასი ლითონი. საამქროთა შორის გაჩაღებულ შეჯიბრებაში პირველ ადგილზე გამოვიდა მეორე საღნობი საამქრო, რომელმაც იანვრის დავალება 105,4 პროცენტით შეასრულა.

ტყიბული. (საკ. კორ.). მეშახტეებმა დიდი შრომითი აღმავლობით დაიწყეს შვიდწლედის მეორე წელი. მეტი ქვანახშირისათვის ბრძოლაში განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი სტალინის სახელობის შახტის კოლექტივმა, რომელმაც 29 იანვარს გაანაღდა თვიური დავალება და თვის ბოლომდე გეგმის გადამეტებით ამოიღო რამდენიმე ასეული ტონა ქვანახშირი. მაღალი შრომითი მაჩვენებლები მოიპოვეს იმ საექსპლოატაციო უბნებმა, რომლებსაც ვ. ორჯონიკიძე, მ. ვერულაშვილი და ტ. ახვლედიანი ხელმძღვანელობენ.

აბარა. (საკ. კორ.). გამართულად მუშაობს აგარის შაქრის კომბინატის კოლექტივი. მან მთლიანად გადაამუშავა შარშანდელი მოსავლის შაქრის ჭარხალი და გამოუშვა 230 ათასი ცენტნერი შაქარი ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 220 ათასი ცენტნერისა. ცენტნერი შაქრის თვითღირებულება შეამცირა 12 მან. 60 კაპ. შარშან აგარის შაქრის კომბინატის კოლექტივმა შვიდწლედის რესპუბლიკურ ფონდში ორი მილიონი მანეთი შეიტანა.

იანვრის მეორე ნახევრიდან შაქრის კომბინატის კოლექტივი ნახევარფაბრიკატის გადამუშავებას შეუდგა. დღეიმეში 2.010 ცენტნერ შაქარს უშვებს ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 1,700 ცენტნერისა.

სსრ კავშირის მოსახლეობის განათლების დონე, ეროვნული შემადგენლობა და ასაკობრივი სტრუქტურა მოსახლეობის 1959 წლის სრულიად საკავშირო აღწერის მონაცემებით

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ცნობა

(გაგრძელება)

უმაღლესი განათლების მქონე ქალთა რიცხვი 1959 წელს 1939 წელთან შედარებით თითქმის 5-ჯერ გაიზარდა, ხოლო უმაღლესი განათლების მქონე მამაკაცთა რიცხვი — 2,4-ჯერ; საშუალო და არასრული საშუალო განათლების მქონე ქალთა რიცხვი გაიზარდა 4,4-ჯერ, ხოლო მამაკაცებისა — 3,2-ჯერ.

მოსახლეობის 1897 წლის აღწერით მეფის რუსეთში იმ ქალთა რიცხვი, რომლებსაც მიღებული ჰქონდათ დაწყებითზე მეტი განათლება, შეადგენდა 535 ათასს, ხოლო ამჟამად მათი რიცხვი 36,7 მილიონია.

3. უმაღლესი და საშუალო განათლების მქონე პირთა რაოდენობა ქალაქდასახლებებსა და სოფელ ადგილებში ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

	პირთა რიცხვი (ათასობით) ქალაქ-დასახლებებში	სოფელ ადგილებში
აქვთ განათლება:		
უმაღლესი დამთავრებული	3.170	608
უმაღლესი დაუმთავრებელი	1.332	406
საშუალო სპეციალური (რომლებმაც დამთავრეს ტექნიკუმები და ანალოგიური სასწავლებლები)	5.446	2.424
საშუალო ზოგადი (რომლებმაც დამთავრეს სრული საშუალო სკოლა)	7.426	2.510
არასრული საშუალო (რომლებმაც დამთავრეს შვიდწლიანი სკოლა, აგრეთვე აქვთ არასრული საშუალო განათლება — შვიდწლიანზე მეტი)	20.254	15.132

ქალაქისა და სოფლის მოსახლეობის უმაღლესი და საშუალო განათლების მქონე პირთა რაოდენობის ცვლილება ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

	პირთა რიცხვი (ათასობით) 1939 წ.	1959 წ.	1959 წელი პროცენტობით 1939 წელთან შედარებით	პირთა რიცხვი 1.000 სულ მოსახლეზე 1939 წ.	1959 წ.
აქვთ განათლება:					
უმაღლესი დამთავრებული					
ქალაქ დასახლებებში	956	3.170	331	16	32
სოფელ ადგილებში	221	608	275	1,7	5,6
საშუალო და არასრული საშუალო					
ქალაქ დასახლებებში	9.806	34.458	351	162	344
სოფელ ადგილებში	4.883	20.472	419	37	188

უმაღლესი განათლების მქონე პირთა რიცხვი 1959 წელს 1939 წელთან შედარებით გაიზარდა: ქალაქში — 3,3-ჯერ, ხოლო სოფელში — 2,8-ჯერ; საშუალო და არასრული საშუალო განათლების მქონე პირთა რიცხვი გაიზარდა: ქალაქში — 3,5-ჯერ, სოფელში — 4,2-ჯერ.

1897 წელს ათას სულ მოსახლეზე ქალაქებში მოდიოდა დაწყებითზე მეტი განათლების 61 კაცი, ახლა კი 441 კაცია; სოფლებში ათას სულ მოსახლეზე 1897 წელს იყო დაწყებითზე მეტი განათლების 3 კაცი, ახლა კი 249 კაცია.

4. უმაღლესი და საშუალო განათლების მქონე მოსახლეობის რაოდენობა მოკავშირე რესპუბლიკებში 1939 წელთან შედარებით შემდეგნაირად შეიცვალა:

	ათას სულ მოსახლეზე აქვთ განათლება (პირთა რიცხვი) უმაღლესი დამთავრებული 1939 წ.	1959 წ.	საშუალო და არასრული საშუალო 1939 წ.	1959 წ.
სსრ კავშირი	6	18	77	263
რუსეთის სფსრ	7	19	76	263
უკრაინის სსრ	7	17	90	286
ბელორუსიის სსრ	4	12	67	225
უზბეკეთის სსრ	3	13	39	234
ყაზახეთის სსრ	5	12	60	239
საქართველოს სსრ	11	38	113	315
აზერბაიჯანის სსრ	7	21	73	261
ლიტვის სსრ	2	13	64	175
მოლდავეთის სსრ	3	10	40	186
ლატვიის სსრ	7	21	140	344
ყირგიზეთის სსრ	2	13	32	227
ტაჯიკეთის სსრ	2	10	27	214
სომხეთის სსრ	6	28	81	289
თურქმენეთის სსრ	3	13	46	256
ესტონეთის სსრ	8	21	129	304

5. 1959 წლის აღწერის დროს შედგა 9-49 წლის ასაკის წერა-კითხვის უცოდინართა სიები. ამ ასაკის პირთაგან წერა-კითხვის უცოდინრად თავი დაასახელა 1.929 ათასმა კაცმა, ანუ 1,5 პროცენტმა. სსრ კავშირში ახლა ყველა ბავშვი სწავლობს. ყოველივე ეს ნიშნავს, რომ საბჭოთა კავშირი არსებითად გახდა წერა-კითხვის მთლიანი მცოდნეობის ქვეყანა.

9-49 წლის ასაკის მოსახლეობის წერა-კითხვის მცოდნეობის შეცვლა მოსახლეობის 1897, 1926, 1939 და 1959 წლების აღწერებით ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით: *)

	9-49 წლის ასაკის წერა-კითხვის მცოდნეთა პროცენტი მამაკაცი	ქალი	ორივე სქესისა
ქალაქისა და სოფლის მოსახლეობა			
1897 წელი	39,1	13,7	26,3
1926 წელი	71,5	42,7	56,6
1939 წელი	95,1	83,4	89,1
1959 წელი	99,3	97,8	98,5
ქალაქის მოსახლეობა			
1897 წელი	65,5	43,1	55,6
1926 წელი	88,0	73,9	80,9
1939 წელი	97,6	91,0	94,2
1959 წელი	99,5	98,1	98,7
სოფლის მოსახლეობა			
1897 წელი	34,3	9,6	21,7
1926 წელი	67,3	35,4	50,6
1939 წელი	93,7	79,2	86,3
1959 წელი	99,1	97,5	98,2

* 1897, 1926 და 1939 წლების მონაცემები განეკუთვნება სსრ კავშირის ტერიტორიას 1939 წლის 17 სექტემბრამდე არსებულ საზღვრებში. სსრ კავშირის ტერიტორიაზე, უკრაინისა და ბელორუსიის დასავლეთი ოლქების, მოლდავეთის, ლიტვის, ლატვიისა და ესტონეთის ჩათვლით, წერა-კითხვის მცოდნენი ორივე სქესისა 1939 წელს შეადგენდნენ — 87,3 პროცენტს, მამაკაცები — 93,5 პროცენტს, ქალები — 81,6 პროცენტს.

მოსახლეობის რევოლუციამდელი აღწერის მონაცემებთან შედარებით 9-49 წლის ასაკის წერა-კითხვის მცოდნეთა პროცენტი გაიზარდა 26,3-დან 98,5 პროცენტამდე, მათ შორის წერა-კითხვის მცოდნე ქალთა პროცენტი გაიზარდა 13,7-დან 97,8 პროცენტამდე, ამასთან წერა-კითხვის მცოდნე ქალთა პროცენტი სოფლებში გაიზარდა 9,6-დან 97,5 პროცენტამდე.

რევოლუციამდე მეფის რუსეთის განაპირა მხარეების ბევრი ხალხი, განსაკუთრებით შორეული ჩრდილოეთისა და შუა აზიისა, თითქმის მთლიანად წერა-კითხვის უცოდინარი იყო. საშუალო და უმაღლესი განათლების მქონე პირნი იქ თითქმის არ ყოფილან. საბჭოთა კავშირში ჩამორჩენილი განაპირა მხარე არ არის. საბჭოთა ქვეყნის ყველა ხალხს გადაშლილი აქვს განათლებისა და კულტურის ფართო გზა. საშუალო და უმაღლესი განათლების მქონე პირთა რიცხვი წლითიწლობით იზრდება ყოველ რესპუბლიკაში, ავტონომიურ ოლქში, ეროვნულ ოკრუგში.

6. უმაღლესი და საშუალო სპეციალური სასწავლებლების მოსწავლეთა რაოდენობა ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

	მოსწავლეთა რიცხვი (ათასობით) სულ	მამაკაცი	მათ შორის ქალი
უმაღლესი სასწავლებლები	2.200	1.181	1.019
საშუალო სპეციალური სასწავლებლები (ტექნიკუმები და ანალოგიური სასწავლებლები)	1.868	1.025	843

მოსწავლეთა რიცხვი ათას სულ მოსახლეზე გაანგარიშებით 1939 წლის აღწერის მონაცემებთან შედარებით შემდეგნაირად შეიცვალა:

	მოსწავლეთა რიცხვი 1.000 სულ მოსახლეზე 1939 წ.	1959 წ.	1959 წელი პროცენტობით 1939 წელთან შედარებით
უმაღლესი სასწავლებლები	5,2	10,5	202
საშუალო სპეციალური სასწავლებლები (ტექნიკუმები და ანალოგიური სასწავლებლები)	6,7	8,9	133

კომუნისტური პარტია და საბჭოთა სახელმწიფო ყოველთვის დიდ ყურადღებას უთმობდნენ მეურნეობის, მეცნიერებისა და კულტურის ყველა დარგის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადების საკითხებს.

სსრ კავშირში არის 766 უმაღლესი სასწავლებელი და 3.346 ტექნიკუმი და სხვა საშუალო სპეციალური სასწავლებელი; ყველა მათგანში სწავლება უფასოა. უმაღლესი სასწავლებლების მოსწავლეთა რიცხვი 1939 წელთან შედარებით ათას სულ მოსახლეზე გაანგარიშებით გაიზარდა 5,2 კაციდან 10,5-მდე, ანუ ერთიორად; საშუალო სპეციალური სასწავლებლების მოსწავლეთა რიცხვი გაიზარდა 6,7 კაციდან 8.9-მდე, ანუ 1,3-ჯერ.

სსრ კავშირის უმაღლეს სასწავლებლებში ამჟამად სწავლობს თითქმის 4-ჯერ მეტი სტუდენტი, ვიდრე ინგლისში, საფრანგეთში, გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკასა და იტალიაში ერთად, სადაც სწავლობს დაახლოებით 600 ათასი სტუდენტი. ინჟინერთა გამოშვების მხრივ სსრ კავშირმა დიდი ხანია გაუსწრო ამერიკის შეერთებულ შტატებს. 1958 წელს სსრ კავშირში გამოშვებულია 94 ათასი ინჟინერი, ამერიკის შეერთებულ შტატებში კი — მხოლოდ 35 ათასი.

II

მოსახლეობის ეროვნული შემადგენლობა

7. აღწერის დროს მოსახლეობის ეროვნება და დედაენა ჩაწერილია აღწერილის საკუთარი განცხადების საფუძველზე. ბავშვის ეროვნება იწერებოდა მშობლების განცხადების მიხედვით.

სსრ კავშირის მოსახლეობის განაწილება ეროვნებათა, ხალხთა და დედაენის მიხედვით ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით (ეროვნებანი განლაგებულია დაღმავალი წესით მოსახლეობის რაოდენობის მიხედვით):

	მოცემული ეროვნების პირთა რიცხვი (ათასობით)	აქედან დედაენად მიიჩნიეთ იმავე ეროვნების ენა (პროცენტობით)
სსრ კავშირის მთელი მოსახლეობა	208.827	94,3
რუსი	114.588	99,8
უკრაინელი	36.981	87,6
ბელორუსი	7.829	84,1
უზბეკი	6.004	98,4
თათარი	4.969	92,1
ყაზახი	3.581	98,4
აზერბაიჯანელი	2.929	97,6
სომეხი	2.787	89,9
ქართველი	2.650	98,6
ლიტველი	2.326	97,8
ებრაელი	2.268	20,8
მოლდაველი	2.214	95,2
გერმანელი	1.619	75,0
ჩუვაში	1.470	90,8
ლატვიელი	1.400	95,1
ტაჯიკი	1.397	98,1
პოლონელი	1.380	45,5
მორდველი	1.285	78,1
თურქმენი	1.004	98,9
ბაშკირი	983	61,7
ყირგიზი	974	98,7
ესტონელი	969	95,1
დაღისტნის ხალხები	945	95,9
აქედან:		
ხუნძი	268	97,1
ლეკი	223	92,7
დარგუ	158	98,6
აუმახი	135	98,0
ლაკი	64	95,8
ნოღაელი	41	84,3
ტაბასარანი	35	99,2
აღული	8	99,5
რუტული	7	99,9
წახური	6	99,0
უდმურტი	623	89,1
მარიელი	504	95,1
კომი და პერმელი კომი	431	86,7
ჩაჩანი	418	98,8
ოსი	410	89,7
ბულგარელი	324	79,3
კორეელი	314	79,3
ბერძენი	310	41,5
ბურიატი	253	94,9
იაკუტი	236	97,5
ყაბარდოელი	204	97,9
ყარაჩაელი	173	95,0
კარელი	167	71,3
უნგრელი	155	97,2
ბოშა	132	59,3
ჩრდილოეთის ხალხები	128	75,3
აქედან:		
ნენი	25	85,7
ევენკი	24	53,9
ხანტი	19	77,0
ჩუქჩი	12	93,9
ევენი	9	81,8
ნანაელი	8	86,3
კორიაკი	6,3	90,5
მანსი	6	59,2
სელკუპი	4	50,6
ნივხი	4	76,3
ულჩი	2	84,9
საამი	1,8	69,9
უდეგე	1,4	73,7
ესკიმოსი	1,1	84,0
იტელმენი	1,1	36,0
კეტი	1,0	77,1
ოროჩი	0,8	68,4
ნგანასანი	0,7	93,4
იუკაგირი	0,4	52,5
ალეუტი	0,4	22,3
გაგაუზი	124	94,0
რუმინელი	106	83,3
ყალმუხი	106	91,0
ინგუში	106	97,9
ტუვი	100	99,1
უიღური	95	85,0
ფინელი	93	59,5
ყარაჩაელი	81	73,9
ადიღე	80	96,7
აფხაზი	74	95,5
ქურთი	59	89,9
ხაკასი	57	86,0
ალტაელი	45	88,6
ბალყარელი	42	97,0
თურქი	35	82,2
ჩერქეზი	30	86,6
ჩინელი	26	69,3
ჩეხი	25	49,0
აისორი	22	64,3
დუნგანი	21	94,8
ირანელი	21	44,7
აბაზი	20	94,8
ვეფსი	16	46,1
შორი	15	83,7
სლოვაკი	14,7	61,2
ტატი	11	70,8
არაბი	8	35,1
ბელუჯი	7,8	94,9
ყარაიმი	5,9	16,5
ალბანელი	5	78,7
იუგოსლავი	5	66,5
უდინი	3,7	92,6
ესპანელი	2,4	67,8
ავღანელი	1,9	71,8
მონღოლი	1,8	86,6
იტალიელი	1,2	36,0
იუორელი	1,1	34,7
ფრანგი	1	56,4
იაპონელი	1	69,5
ვიეტნამელი	0,8	99,3
ტოფალარი	0,6	89,1
სხვა ეროვნებანი	17	60,7

აღწერის დროს დედაენად რუსული ენა დაასახელა 124,6 მილიონმა კაცმა, აქედან 114,4 მილიონმა რუსმა და 10,2 მილიონმა სხვა ეროვნების პირმა.

8. მოკავშირე რესპუბლიკებში ცალკეულ ეროვნებათა მოსახლეობის რაოდენობა ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

	რაოდენობა (ათასობით)	პროცენტობით ჯამთან შედარებით
რუსეთის სფსრ — სულ	117.534	100,0
აქედან:		
რუსი	97.845	83,2
თათარი	4.077	3,5
უკრაინელი	3.377	2,9
ჩუვაში	1.436	1,2
მორდველი	1.211	1,0
ბაშკირი	948	0,8
ებრაელი	875	0,7
ბელორუსი	845	0,7
გერმანელი	820	0,7
დაღისტნის ხალხები	795	0,7
უდმურტი	613	0,5
მარიელი	498	0,4
კომი და პერმელი კომი	426	0,36
ყაზახი	383	0,3
სომეხი	256	0,2
ბურიატი	252	0,2
ოსი	248	0,2
იაკუტი	235	0,2
ყაბარდოელი	201	0,2
კარელი	164	0,1
ჩრდილოეთის ხალხები	127	0,1
პოლონელი	118	0,1
ყალმუხი	101	0,09
ტუვი	100	0,08
კორეელი	91	0,08
ადიღე	79	0,07
ბოშა	72	0,06
ფინელი	72	0,06
აზერბაიჯანელი	71	0,06
მოლდაველი	64	0,05
ქართველი	58	0,05
ხაკასი	56	0,05
ბერძენი	47	0,04
ალტაელი	45	0,04
უკრაინის სსრ — სულ	41.869	100,0
აქედან:		
უკრაინელი	31.852	76,1
რუსი	7.400	17,7
ებრაელი	840	2,0
პოლონელი	363	0,9
ბელორუსი	291	0,7
მოლდაველი	239	0,6
ბულგარელი	219	0,5
უნგრელი	149	0,4
ბერძენი	104	0,2
რუმინელი	101	0,2
ბელორუსიის სსრ — სულ	8.055	100,0
აქედან:		
ბელორუსი	6.444	80,0
რუსი	729	9,1
პოლონელი	539	6,7
უკრაინელი	150	1,9
ებრაელი	150	1,9
უზბეკეთის სსრ — სულ	8.106	100,0
აქედან:		
უზბეკი	5.026	62,0
რუსი	1.101	13,6
თათარი	445	5,5
ყაზახი	335	4,1
ტაჯიკი	312	3,8
ყარაკალფაკი	168	2,1
კორეელი	139	1,7
ებრაელი	94	1,2
ყირგიზი	92	1,1
უკრაინელი	88	1,1
თურქმენი	57	0,7
ყაზახეთის სსრ — სულ	9.310	100,0
აქედან:		
ყაზახი	2.755	29,6
რუსი	4.014	43,1
უკრაინელი	762	8,2
თათარი	192	2,1
უზბეკი	137	1,5
ბელორუსი	108	1,2
კორეელი	74	0,8
უიღური	60	0,6
პოლონელი	53	0,6
დუნგანი	10	0,1
საქართველოს სსრ — სულ	4.044	100,0
აქედან:		
ქართველი	2.558	63,3
ოსი	141	3,5
აფხაზი	71	1,8
სომეხი	443	11,0
რუსი	438	10,8
აზერბაიჯანელი	157	3,9
ბერძენი	73	1,8
უკრაინელი	52	1,3
ებრაელი	52	1,3
ქურთი	16	0,4
აზერბაიჯანის სსრ — სულ	3.698	100,0
აქედან:		
აზერბაიჯანელი	2.481	67,1
რუსი	515	13,9
სომეხი	442	12,0
ლეკი	98	2,7
ლიტვის სსრ — სულ	2.711	100,0
აქედან:		
ლიტველი	2.151	79,3
რუსი	231	8,5
პოლონელი	230	8,5
ბელორუსი	30	1,1
ებრაელი	25	0,9
უკრაინელი	18	0,7
მოლდავეთის სსრ — სულ	2.885	100,0
აქედან:		
მოლდაველი	1.887	65,4
უკრაინელი	421	14,6
რუსი	293	10,2
გაგაუზი	96	3,3
ებრაელი	95	3,3
ბულგარელი	62	2,1
ლატვიის სსრ — სულ	2.093	100,0
აქედან:		
ლატვიელი	1.298	62,0
რუსი	556	26,6
ბელორუსი	61	2,9
პოლონელი	60	2,9
ებრაელი	37	1,7
ლიტველი	32	1,5
უკრაინელი	29	1,4
ყირგიზეთის სსრ — სულ	2.066	100,0
აქედან:		
ყირგიზი	837	40,5
რუსი	624	30,2
უზბეკი	219	10,6
უკრაინელი	137	6,6
თათარი	56	2,7
ყაზახი	20	1,0
ტაჯიკი	15	0,7
უიღური	14	0,7
ტაჯიკეთის სსრ — სულ	1.980	100,0
აქედან:		
ტაჯიკი	1.051	53,1
უზბეკი	454	23,0
რუსი	263	13,3
თათარი	57	2,9
უკრაინელი	27	1,4
ყირგიზი	26	1,3
ყაზახი	13	0,6
სომხეთის სსრ — სულ	1.763	100,0
აქედან:		
სომეხი	1.552	88,0
აზერბაიჯანელი	108	6,1
რუსი	56	3,2
ქურთი	26	1,5
თურქმენეთის სსრ — სულ	1.516	100,0
აქედან:		
თურქმენი	924	60,9
რუსი	263	17,3
უზბეკი	125	8,3
ყაზახი	70	4,6
თათარი	30	2,0
უკრაინელი	21	1,4
სომეხი	20	1,3

(დასასრული მე-3 გვერდზე)

სსრ კავშირის მოსახლეობის განათლების დონე, ეროვნული შემადგენლობა და ასაკობრივი სტრუქტურა მოსახლეობის 1959 წლის სრულიად საკავშირო აღწერის მონაცემებით

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ცნობა

	(დახასრული)	
ესტონეთის სსრ — სულ	1.197	100,0
აქედან:		
ესტონელი	873	72,9
რუსი	260	21,7
ფინელი	17	1,4
უკრაინელი	16	1,3
ბელორუსი	11	0,9
ებრაელი	5	0,5

მთელ რიგ მოკავშირე რესპუბლიკებში მოსახლეობის მნიშვნელოვან ბუნებრივ მატებასთან ერთად კიდევ უფრო მეტად იზრდებოდა მისი რაოდენობა სხვა რესპუბლიკებიდან ჩასულთა ხარჯზე, განსაკუთრებით სამამულო ომის დროს და ომისშემდგომ პერიოდში. ეს დაკავშირებული იყო იმასთან, რომ ბევრი სამრეწველო საწარმო გადატანილ იქნა ჩვენი ქვეყნის ცენტრალური რაიონებიდან აღმოსავლეთ რაიონებში, აგრეთვე იმასთან, რომ გაიშალა ახალი მშენებლობა და დაიწყო ყამირი და ნასვენი მიწების ათვისება ამ რაიონებში. მაშინ როცა მოსახლეობის რაოდენობა 1939-დან 1959 წლამდე მთლიანად სსრ კავშირში 9,5 პროცენტით გადიდდა, ურალის რაიონების მოსახლეობა გაიზარდა 32 პროცენტით, დასავლეთ ციმბირისა — 24 პროცენტით, აღმოსავლეთ ციმბირისა — 34 პროცენტით, შორეული აღმოსავლეთისა — 70 პროცენტით, შუა აზიისა და ყაზახეთისა — 38 პროცენტით. ამის გამო მკვიდრ ეროვნებათა მოსახლეობის აბსოლუტური რაოდენობის გადიდებისას ზოგი მათგანის ხვედრითი წონა მთელი რიგი რესპუბლიკების მთელ მოსახლეობაში შემცირდა. მაგალითად, ყაზახთა რაოდენობა ყაზახეთის სს რესპუბლიკაში 1939 წლის აღწერის მონაცემებთან შედარებით გადიდდა 19 პროცენტით, ხოლო მათი ხვედრითი წონა რესპუბლიკის მთელ მოსახლეობაში, რაც 38 პროცენტს შეადგენდა 1939 წელს, 30 პროცენტამდე შემცირდა 1959 წელს; უზბეკთა რაოდენობა უზბეკეთის სს რესპუბლიკაში 23 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო მათი ხვედრითი წონა რესპუბლიკის მთელ მოსახლეობაში 65 პროცენტიდან 62 პროცენტამდე შემცირდა; ტაჯიკთა რაოდენობა ტაჯიკეთის სს რესპუბლიკაში გაიზარდა 19 პროცენტით, ხოლო მათი ხვედრითი წონა რესპუბლიკის მთელ მოსახლეობაში 60-დან 53 პროცენტამდე შემცირდა; ყირგიზთა რაოდენობა ყირგიზეთის სს რესპუბლიკაში 11 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო მათი ხვედრითი წონა 52-დან 41 პროცენტამდე შემცირდა.

III

მოსახლეობის განაწილება ასაკისა და სქესის მიხედვით

9. სსრ კავშირის მოსახლეობის ასაკობრივი სტრუქტურა უკანასკნელ 20 წელიწადში შემდეგნაირად შეიცვალა:

	პირთა რიცხვი (ათასობით) 1939 წ.	1959 წ.	პროცენტობით მთელ მოსახლეობასთან შედარებით 1939 წ.	1959 წ.	1959 წელი პროცენტობით 1939 წ. შედარებით
მთელი მოსახლეობა	190.678	208.827	100,0	100,0	109,5
აქედან:					
0-9 წლისა	43.476	46.363	22,8	22,2	107
10-15 წლისა	28.365	17.133	14,9	8,2	60
16-19 წლისა	13.030	14.675	6,8	7,0	113
20-24 წლისა	15.786	20.343	8,3	9,7	129
25-29 წლისა	18.520	18.190	9,7	8,7	98
30-34 წლისა	15.598	18.999	8,2	9,1	122
35-39 წლისა	12.958	11.590	6,8	5,6	89
40-44 წლისა	9.603	10.408	5,0	5,0	108
45-49 წლისა	7.776	12.264	4,1	5,9	158
50-59 წლისა	12.533	19.146	6,6	9,2	153
60-69 წლისა	8.535	11.736	4,5	5,6	137
70 წლისა და მეტი ხნისა	4.462	7.972	2,3	3,8	179

სსრ კავშირის მოსახლეობის უმეტეს ნაწილს — 151 მილიონ კაცს, ანუ ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის თითქმის 3/4-ს შეადგენენ პირები, რომლებიც დიდი ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ დაიბადნენ.

საბჭოთა სახელმწიფოს ზრუნვამ ბავშვებისა და დედებისათვის და ოჯახის განმტკიცებისათვის, ორსული ქალებისათვის, მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედებისათვის მატერიალური დახმარების შემდგომმა გადიდებამ, ჯანმრთელობის დაცვის განვითარებამ და მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაძლიერებამ უზრუნველყო მაღალი შობადობა ომისშემდგომ წლებში, რის შედეგადაც **10 წლის ასაკის ახალგაზრდა ბავშვთა რიცხვი 1939 წლის 43,5 მილიონი კაციდან გადიდდა 46,4 მილიონამდე 1959 წელს.** მიუხედავად შობადობის მკვეთრი შემცირებისა ომის წლებში, 10-15 წლის ასაკის ბავშვთა რიცხვი 1959 წელს შეადგენდა 17,1 მილიონს.

საბჭოთა ჯანმრთელობის დაცვის წარმატებამ ბავშვთა სიკვდილიანობის შემცირებაში შესაძლებლობა მოგვცა შეგვენარჩუნებინა ომის წინ და ომის დროს დაბადებულ ბავშვთა თაობანი. ეს თაობანი ნაწილობრივ უკვე შევიდნენ შრომისუნარიან ასაკში. როგორც აღწერის მონაცემები გვიჩვენებენ, **შრომისუნარიანი ასაკის მოსახლეობის რაოდენობა (ქალები 16-54 წლის ასაკისა და მამაკაცები 16-59 წლის ასაკისა) ომის შემდეგ არათუ არ შემცირებულა, არამედ კიდევაც გადიდდა 1939 წლის 102 მილიონი კაციდან 119,8 მილიონ კაცამდე, ანუ 17 და მეტი პროცენტით.**

1958 წელს სსრ კავშირში იყო 7,2 გარდაცვლილი 1.000 სულ მოსახლეზე. ეს არის მოსახლეობის საერთო სიკვდილიანობის ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი მსოფლიოში. რევოლუციამდელ პერიოდთან შედარებით სიკვდილიანობა სსრ კავშირში შემცირდა 4,2-ჯერ და ომამდელ 1940 წელთან შედარებით — 2,5-ჯერ.

სსრ კავშირში მოსახლეობის სიკვდილიანობის საერთო დონის შემცირებასთან ერთად მნიშვნელოვნად შემცირდა ყველა ასაკობრივი ჯგუფის მოსახლეობის სიკვდილიანობის მაჩვენებლები, რაც ჩანს შემდეგი მონაცემებით:

	სიკვდილიანობა 1.000 სულ მოსახლეზე შესაბამის ასაკობრივ ჯგუფებში 1896-1897 წწ.	1926 წ.	1938-1939 წწ.	1958 წ.
მთელი მოსახლეობა	32,4	20,3	17,3	7,2
აქედან ასაკი:				
0-4 წლისა	133,0	78,9	75,5	11,8
5-9 წლისა	12,9	7,3	5,5	1,1
10-14 წლისა	5,4	3,1	2,6	0,8
15-19 წლისა	5,8	3,7	3,4	1,3
20-24 წლისა	7,6	5,5	4,4	1,8
25-29 წლისა	8,2	6,1	4,7	2,2
30-34 წლისა	8,7	6,3	5,4	2,6
35-39 წლისა	10,3	7,5	6,8	3,1
40-44 წლისა	11,8	9,0	8,1	4,1
45-49 წლისა	15,7	10,9	10,2	5,4
50-54 წლისა	18,5	14,0	13,8	8,0
55-59 წლისა	29,5	18,1	17,0	10,9
60-64 წლისა	34,5	24,7	24,4	16,9
65-69 წლისა	61,6	36,5	35,0	23,5
70 წლისა და მეტი ხნისა	89,0	79,5	78,6	62,4

სიკვდილიანობის შემცირებამ განაპირობა სსრ კავშირის მოსახლეობის სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობის ზრდა რევოლუციამდელი დროის 32 წლიდან და 1926-1927 წლების 44-დან 68 წლამდე 1957-1958 წლებში.

სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობის ზრდის შედეგად ხანში შესულ არაშრომისუნარიანი ასაკის პირთა რაოდენობა გადიდდა 1939 წლის 16,6 მილიონიდან 25,5 მილიონამდე 1959 წელს, თუმცა ამ თაობებს ჰქონდათ დიდი დანაკარგი ომის პერიოდში.

10. ცალკეული ასაკობრივი ჯგუფების მამაკაცებისა და ქალების რაოდენობა ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

ასაკი	რაოდენობა 1959 წლის 15 იანვრისათვის (ათასობით) მამაკაცი	ქალი	მოცემული ასაკის 1.000 სულ მოსახლეზე მოდის მამაკაცი	ქალი
0-9 წელი	23.608	22.755	509	491
10-19 წელი	16.066	15.742	505	495
20-24 წელი	10.056	10.287	494	506
25-29 წელი	8.917	9.273	490	510
30-34 წელი	8.611	10.388	453	547
35-39 წელი	4.528	7.062	391	609
40-44 წელი	3.998	6.410	384	616
45-49 წელი	4.706	7.558	384	616
50-54 წელი	4.010	6.437	384	616
55-59 წელი	2.906	5.793	334	666
60-69 წელი	4.099	7.637	349	651
70 წლისა და მეტი ხნისა	2.541	5.431	319	681
ასაკი ნაჩვენები არ არის	4	4	—	—
სულ	94.050	114.777	450	550
აქედან ასაკი:				
0-31 წელი	62.729	62.489	501	499
32 წლისა და მეტი ხნისა	31.317	52.284	375	625

ქალთა რაოდენობა პროცენტობით მთელი მოსახლეობის მიმართ მოსახლეობის 1926 და 1939 წლების აღწერის მონაცემებით შეადგენდა 52 პროცენტს. 1959 წელს ქალთა პროცენტი მოსახლეობის საერთო რაოდენობაში გადიდდა 55-მდე. ასეთი თანაფარდობა მამაკაცებისა და ქალების რაოდენობას შორის შეიქმნა უფროსი ასაკების ხარჯზე. მამაკაცთა რაოდენობა 32 წელზე უფრო ახალგაზრდა ასაკში შეადგენს 62,7 მილიონს და 240 ათასით აღემატება ამავე ასაკის ქალთა რაოდენობას.

IV

დაქორწინებულთა რაოდენობა

11. 1959 წელს სსრ კავშირში დაქორწინებული იყო 86,5 მილიონი მამაკაცი და ქალი 1939 წელს ქორწინებაში მყოფი 76,6 მილიონის ნაცვლად.

დაქორწინებულ მამაკაცთა რიცხვი 16 წლის ასაკისა და მეტი ხნის ათას მამაკაცზე გაანგარიშებით ამჟამად შეადგენს 695-ს ნაცვლად 1939 წლის 690-ისა. ამ ასაკის დაქორწინებულ ქალთა რიცხვი ათას ქალზე 605-დან შემცირდა 522-მდე, რაც აიხსნება ქალთა რიცხვის გადამეტებით მამაკაცთა რიცხვზე, რომელიც ომის დროს, უმთავრესად მეორე მსოფლიო ომის დროს მამაკაცთა მოსახლეობის მნიშვნელოვანი დანაკარგის შედეგი იყო.

ჩვენს ქვეყანაში ყოველდღიურად იჩენს თავს სახელმწიფოს ზრუნვა ოჯახის განმტკიცებისათვის. სსრ კავშირში დაქორწინების ყველაზე მეტი რიცხვია ათას სულ მოსახლეზე გაანგარიშებით — 12 ქორწინებაზე მეტი წელიწადში. უკანასკნელი გამოქვეყნებული მონაცემებით ამერიკის შეერთებულ შტატებში 1.000 სულ მოსახლეზე იყო 8,3 ქორწინება, ინგლისში — 7,6 და საფრანგეთში — 7 ქორწინება.

ოცი წლისაზე მეტი ხნის ცალკეული ასაკობრივი ჯგუფების დაქორწინებულ მამაკაცთა რიცხვი ამა თუ იმ ასაკის 1.000 მამაკაცზე სსრ კავშირში აღემატება დაქორწინებულ მამაკაცთა რიცხვს ამერიკის შეერთებულ შტატებში. მაგალითად, 21-34 წლის ასაკში სსრ კავშირში დაქორწინებულია 697 მამაკაცი, ხოლო ამერიკის შეერთებულ შტატებში — უკანასკნელი აღწერის მონაცემებით — 678; 35-44 წლის ასაკში სსრ კავშირში — 957, ხოლო ამერიკის შეერთებულ შტატებში — 851; 45-54 წლის ასაკში სსრ კავშირში — 960, ხოლო ამერიკის შეერთებულ შტატებში—838; 55-64 წლის ასაკში სსრ კავშირში — 934, ხოლო ამერიკის შეერთებულ შტატებში — 797; 65 წლის ასაკში და უფრო მეტი ხნის ასაკში სსრ კავშირში — 800 მამაკაცი, ხოლო ამერიკის შეერთებულ შტატებში — 650.

* * *

აღწერის პროგრამის სხვა საკითხებში შეჯამების გამოანგარიშების შედეგები დამატებით გამოქვეყნდება.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველო

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების XIV სესია

მოსკოვში ხუთ დღეს მიმდინარეობდა სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების XIV სესია, რომელს მუშაობაში, გარდა აკადემიის ნამდვილი წევრებისა და წევრ-კორესპონდენტებისა, აქტიური მონაწილეობა მიიღეს მოკავშირე რესპუბლიკების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების სამეცნიერო საბჭოების თავმჯდომარეებმა, სამედიცინო სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტების დირექტორებმა და მედიცინის დარგის თვალსაჩინო მეცნიერებმა. სესიის მონაწილეთა საერთო რიცხვმა 1.000 კაცს გადააჭარბა.

სესიაზე განიხილეს თანამედროვე მედიცინის აქტუალური პრობლემა — ანტიბიოტიკები და ქიმიოთერაპია. ამ საკითხზე მოხსენებები გააკეთეს პროფესორებმა ა. ფ. ბილიბინმა, გ. ფ. გაუზმან, ხ. ვ. ერმოლიევამ, ხ. ხ. პლანელიესმა, ა. ნ. კაშკინმა, ა. პ. ავცინმა, ნ. ა. მეფლიოვმა და ლ. ფ. ლარიონოვმა. მოხსენებებში მოცემული იყო ინფორმაცია უმნიშვნელოვანესი ახალი სამკურნალო პრეპარატების, კერძოდ, ანტიბიოტიკების მოქმედების მექანიზმებზე, ამ მიმართულებით შემდგომი კვლევის პერსპექტივებზე, პრეპარატების გამოყენების პრაქტიკაზე, არასასურველ თანამდევ მოქმედებასა და გართულებებზე ამ ძვირფასი წამლების არასწორად გამოყენებისას, ონკოლოგიაში ქიმიოთერაპიის პრინციპებზე და სხვ. კამათში მოხსენებათა გამო გამოვიდა 18 მეცნიერი. სესიამ მიიღო გადაწყვეტილება ამ საკითხზე, ამასთან ყველა მეცნიერის განსაკუთრებული ყურადღება მიიქცია იმას, რომ საჭიროა უფრო ეფექტიანი და ნაკლებ ტოქსიკური ანტიბიოტიკებისა და სინთეზური ქიმიოთერაპევტული პრეპარატების შემდგომი ძიება.

სესიამ მოისმინა პრეზიდიუმის საანგარიშო მოხსენება სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის 1957-1959 წლებზე მუშაობის შესახებ. მოხსენება გააკეთა აკადემიკოსმა მდივანმა ვ. ვ. პარინმა. მოხსენებაში შეჯამებულია შედეგები აკადემიის დაწესებულებათა მეცნიერული მუშაობისა იმ ამოცანების შესასრულებლად, რომლებიც სკკპ XX და XXI ყრილობების გადაწყვეტილებებთან დასაბამოდ მედიცინის მეცნიერებისა და ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოების წინაშე.

კამათში საანგარიშო მოხსენების გამო გამოვიდა 49 მეცნიერი. მოხსენებასა და სესიის მონაწილეთა გამოსვლებში განსაკუთრებული ადგილი დაეთმო სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებას „სსრ კავშირის მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურებისა და ჯანმრთელობის დაცვის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“, რომელმაც განსაზღვრა მედიცინის მეცნიერების განვითარების ძირითადი მიმართულებანი ჩვენს ქვეყანაში. გამოსვლებში აღინიშნა, რომ საბჭოთა მედიცინის მეცნიერებამ დაიკავა მთელ რიგ ინფექციურ დაავადებათა ლიკვიდაციისა და ძვირფასად შემცირების დიდი გამოცდილება. ეს მუშაობა დაიცხრომლად უნდა გაგრძელდეს. ჩვენში შექმნილია საჭირო პირობები ისეთ ინფექციურ სნეულებათა შემდგომი შემცირებისა და სრული ლიკვიდაციისათვის, როგორიც არის დიფტერია, ტულარემია, პოლიომიელიტი და სხვები. მეცნიერი მედიკები მოწოდებულ არიან უახლოეს წლებში ყოველი ღონე იხმარონ, რათა გამოძებნონ მეთოდები და საშუალებანი გრიპის, ანგინის, წითელას, გაღლისა და სისხლძარღვთა დაავადების ეფექტიანი მკურნალობისა და პროფილაქტიკისათვის, გამოარკვიონ კიბოს ბუნება და მის წინააღმდეგ ბრძოლის მეთოდები, შეიმუშაონ ბავშვთა სიკვდილიანობის შემდგომი შემცირების, წარმოების ახალ დარგებში მუშაობა დაავადების თავიდან აცილების ღონისძიებანი, დაამუშაონ მედიცინის თეორიის (ფიზიოლოგია, ბიოქიმია, ციტოლოგია, ვირუსოლოგია, იმუნოლოგია) ძირითადი საკითხები და შექმნან ახალი ეფექტიანი სამკურნალო საშუალებები და სამედიცინო ტექნიკის ნაკეთობანი ბიოლოგიის, ქიმიის, ატომგულის ფიზიკისა და ელექტრონიკის თანამედროვე მიღწევათა გამოყენების საფუძველზე.

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების სესიამ მოაწონა პრეზიდიუმის მუშაობა საანგარიშო პერიოდში და მიიღო შესაბამისი დადგენილება.

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების სესიაზე მოხდა ნამდვილი წევრთა და წევრ-კორესპონდენტთა არჩევნები. ვაკანსიურ ადგილებზე არჩეული არიან 23 ნამდვილი წევრი და 15 წევრ-კორესპონდენტი, მათ შორის აზერბაიჯანის სსრ, სომხეთის სსრ, ბელორუსიის სსრ, საქართველოს სსრ, ლატვიის სსრ, რუსეთის სფსრ, თურქმენეთის სსრ თვალსაჩინო მეცნიერები. არჩეულთა შორის წარმოდგენილი არიან მეცნიერები, რომლებიც ამუშავებენ მედიცინის მეცნიერების უმნიშვნელოვანეს მიმართულებებს — ონკოლოგიას, ვირუსოლოგიას, რადიობიოლოგიას, ქირურგიას, თერაპიასა და სხვ.

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების სესიაზე მოხდა აკადემიის პრეზიდიუმის ახალი შემადგენლობის არჩევნები. სესიამ აღნიშნა აკადემიკოს ა. ნ. ბაკულევის დიდად სასარგებლო მუშაობა, რომელიც სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიას ხელმძღვანელობდა უკანასკნელი ექვსი წლის განმავლობაში, და დაკმაყოფილა მისი თხოვნა პრეზიდენტის პოსტიდან განთავისუფლების შესახებ.

აკადემიის პრეზიდენტად არჩეულია სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, პროფესორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, ქირურგი-ონკოლოგი ნ. ნ. ბლოხინი. უკანასკნელი რვა წლის განმავლობაში ნ. ნ. ბლოხინი სათავეში უდგას სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ექსპერიმენტული და კლინიკური ონკოლოგიის სამეცნიერო-საკვლევ ინსტიტუტს, რომელიც წარმატებით ამუშავებს სიმსივნეთა კომპლექსური მკურნალობის საკითხებს (ქირურგიული, სხივური და ქიმიოთერაპევტული მეთოდები). ნ. ნ. ბლოხინი არის კიბოს წინააღმდეგ ბრძოლის საერთაშორისო კავშირის ვიცე-პრეზიდენტი.

აკადემიის პირველ ვიცე-პრეზიდენტად არჩეულია სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, პროფესორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი ვ. დ. ტომაკოვი, აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტად არჩეულია სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, პროფესორი, ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი ვ. ნ. ორეხოვიჩი. აკადემიის აკადემიკოს ად არჩეულია სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, პროფესორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, ვირუსოლოგი ვ. მ. ჟდანოვი, აკადემიის განყოფილებათა აკადემიკოს მდივნებად არჩეულნი არიან სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრები ვ. ხ. ვასილენკო, ნ. ა. კრიჟანოვსკი, გ. ვ. ვიგოდჩიკოვი, აკადემიის პრეზიდიუმის წევრებად არჩეულნი არიან სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრები ვ. ვ. პარინი, გ. ჰ. რუდნევი.

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების სესიამ, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს მოკავშირე რესპუბლიკების გამოჩენილმა მეცნიერებმა, დიდი აღმავლობით, მაღალ მეცნიერულ დონეზე ჩაიარა. სესიის მონაწილეებმა წერილი მიმართეს სკკპ ცენტრალურ კომიტეტსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, რომელშიც მხურვალე მადლობა უძღვნეს მათ ხალხის ჯანმრთელობასა და ჩვენს ქვეყანაში მედიცინის მეცნიერების განვითარებაზე მუდმივი ზრუნვისათვის.

ვ. ი. ლენინისადმი მიძღვნილი გამოფენა

ულიანოვსკი. აქ გამოჩენილი რუსი მწერლის ი. ა. გონჩაროვის სახლ-ძეგლის დარბაზებში გაიხსნა საბჭოთა მხატვრების ფერწერის, ქანდაკებისა და გრაფიკის გამოფენა, მიძღვნილი ვ. ი. ლენინის დაბადების 90 წლისთავისადმი.

გამოფენაზე წარმოდგენილია სსრ კავშირის სახალხო მხატვრების — კუკრინიცხის, ე. ვ. ვუჩეტიჩის, ს. ვ. გერასიმოვის, რუსეთის სფსრ სახალხო მხატვრების ულიანოვსკის ოლქის მკვიდრის ა. ა. პლასტოვის, ა. ა. დეინეკის, ვ. ა. ფავორსკის, ნიჭიერი ახალგაზრდა მხატვრების, ჩვენი ქვეყნის სამხატვრო უმაღლესი სასწავლებლების დიპლომანტ-კურსდამთავრებულთა საუკეთესო ნაწარმოებნი.

კეთილი ნების ვიზიტით

ქალკუტა, 2 თებერვალი. (საკდესი). ნაშუადღევს ე. ა. ფურცევა და მისი თანმხლები პირნი შეხვდნენ ქალკუტის ქალთა სხვადასხვა ორგანიზაციის წარმომადგენლებს.

მისასალმებელი სიტყვა ინდოეთის პარლამენტის წევრმა, სოფლად ინდოეთის ქალთა კონფერენციის ერთ-ერთმა ხელმძღვანელმა რ. რაუმ. იგი მხურვალედ მიესალმა ე. ა. ფურცევას და სთხოვა გადასცეს საბჭოთა ქალებს, რომ ინდოელი ქალები უსურვებენ ყოველივე სიკეთეს.

საპასუხო სიტყვა წარმოთქვა ამხანაგმა ფურცევამ. მას სიტყვა ბევრჯერ შეაწყვეტინეს მჭუხარე ტაშითა და მოწონების შეძახილებით.

ქალკუტა, 2 თებერვალი, (საკდესი). დღეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ კ. ე. ვოროშილოვმა საბჭოთა სტუმრების რეზიდენციაში — დასავლეთ ბენგალიის გუბერნატორის სასახლეში მიიღო ინდოეთ-საბჭოთა კავშირის კულტურული ურთიერთობის განვითარების საზოგადოების წევრები. ვრცელ დარბაზში შეიკრიბნენ დასავლეთ ბენგალიის დედაქალაქის მუშები და სტუდენტები, მოსამსახურეები, საქმიანი წრეების წარმომადგენლები, ექიმები, ადვოკატები.

პრეზიდიუმში არიან კ. ე. ვოროშილოვი, სსრ კავშირის კულტურის მინისტრის მოადგილე ნ. ნ. დანილოვი, სსრ კავშირის ელჩი ინდოეთში ი. ა. ბენედიქტოვი და სხვ. დარბაზში გაისმის მჭუხარე ტაში.

ინდოეთ-საბჭოთა კავშირის კულტურული ურთიერთობის განვითარების საზოგადოების ბენგალიის გაწყობილების სახელით სიტყვა წარმოთქვა თვალსაჩინო საზოგადო მოღვაწემ დასავლეთ ბენგალიის შტატის საკანონმდებლო საბჭოს თავმჯდომარემ ს. კ. ჩატერჯიმ.

საპასუხო სიტყვა წარმოთქვა კ. ე. ვოროშილოვმა.

კალკუტა, 3 თებერვალი. (საკდესი). დღეს დილით სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე კ. ე. ვოროშილოვი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ფ. რ. კოზლოვი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ე. ა. ფურცევა და მათი თანმხლები პირები.

გაუჩარის აეროდრომზე (კატმანდუს ახლოს) საპატიო საბჭოთა სტუმრებს შეხვდნენ ნეპალის მეფე მაჰენდრა ბირ ბიკრამ შაჰ დევა, პრემიერ-მინისტრი ბ. პ. კოირალა, მეფის ოჯახის წევრები, მინისტრები, დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა მეთაურები, ნეპალის დედაქალაქის საზოგადოებრივობის წარმომადგენლები, საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლობათა და დაწესებულებათა მუშაკები სსრ კავშირის ნეპალელი ელჩის ე. გ. ზაბროდინის მეთაურობით.

აეროდრომზე საბჭოთა სახელმწიფო მოღვაწეების პატივსაცემად შესრულებულ იქნა საბჭოთა კავშირისა და ინდოეთის სახელმწიფო ჰიმნები.

კატმანდუ, 3 თებერვალი. (საკდესი). დღეს დილით ნეპალის მეფისა და მთავრობის მოწვევით აქ კეთილი ნების ვიზიტით ჩამოვიდნენ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე კ. ე. ვოროშილოვი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ფ. რ. კოზლოვი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ე. ა. ფურცევა და მათი თანმხლები პირები.

გაუჩარის აეროდრომზე (კატმანდუს ახლოს) საპატიო საბჭოთა სტუმრებს შეხვდნენ ნეპალის მეფე მაჰენდრა ბირ ბიკრამ შაჰ დევა, პრემიერ-მინისტრი ბ. პ. კოირალა, მეფის ოჯახის წევრები, მინისტრები, დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა მეთაურები, ნეპალის დედაქალაქის საზოგადოებრივობის წარმომადგენლები, საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლობათა და დაწესებულებათა მუშაკები. ისინი ტაშით, მისასალმებელი შეძახილებით ხვდებიან საბჭოთა სახელმწიფოს ხელმძღვანელ მოღვაწეებს.

საგჭოთა დელეგაცია ამერიკაში

პრინსტონი (ნიუ-ჯერსის შტატი), 2 თებერვალი. საკდესის კორესპონდენტი ვ. ბოგაჩევი იუწყება:

შეერთებულ შტატებში მყოფმა საბჭოთა სახელმწიფო მოღვაწეთა დელეგაციამ დღეს დილით ინახულა ნიუ-ჯერსის შტატის გუბერნატორი მის რეზიდენციაში, ქალაქ ტრენტონში. გუბერნატორი მეინერი გულითადად მიესალმა საბჭოთა სტუმრებს და გააცნო მათ თავისი კაბინეტის წევრები. საბჭოთა სახელმწიფო მოღვაწეთა თხოვნით მან მოკლედ ილაპარაკა შტატის ისტორიაზე, მისი ეკონომიკისა და სოფლის მეურნეობის თავისებურებებზე. საბჭოთა სახელმწიფო მოღვაწეებმა შტატის გუბერნატორსა და მისი კაბინეტის წევრებს მისცეს ბევრი შეკითხვა შტატის მთავრობის როლზე ახალგაზრდობის შრომითს მოწყობაში, ჯანმრთელობის დაცვისა და განათლების დაფინანსების, სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის ვაჭრობის განვითარების პერსპექტივების შესახებ.

საუბრის შემდეგ, რომელსაც მეგობრული ხასიათი ჰქონდა, ნიუ-ჯერსის შტატის მრეწველთა ეროვნულმა ასოციაციამ საუზმე გამართა საბჭოთა დელეგაციის მეთაურის დ. ს. პოლიანსკის პატივსაცემად.

დღესვე საბჭოთა სახელმწიფო მოღვაწეთა ჯგუფი იყო ქალაქ ტრენტონის რაიონის რამდენიმე ფირმაში. ფირმების დათვალიერების დროს საუბარი მარტო სოფლის მეურნეობას როდი ეხებოდა. ამერიკელ ფირმერებს აინტერესებდათ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობის პერსპექტივები, სსრ კავშირის ეკონომიკის განვითარების ტემპი. ერთი მათგანი შეეკითხა საბჭოთა სტუმრებს, თუ რა მნიშვნელობა აქვს სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების შეჯიბრებას.

ჩვენ გთავაზობთ შეჯიბრებას ხალხისათვის დოვლათის წარმოებაში, უპასუხებს ამაზე ნ. ტ. კალჩენკო. ხორცი, პური და რძე კაცს როდი კლავს. ჩვენ გთავაზობთ შეჯიბრებას, რომლის შედეგადაც უნდა მოიგონ მსოფლიოს ყველა ქვეყნის ხალხებმა.

გულია მასპინძლებმა მიიწვიეს საბჭოთა სტუმრები სუფრასთან.

ნიუ-ჯერსის შტატის ფერმერებს, ამბობს გუბერნატორის წარმომადგენელი ბ-ნი ალუმპი, ბედნიერება ხვდათ წილად მისსალმონ საბჭოთა სტუმრებს. ისინი გიწვდიან მშვიდობისა და მეგობრობის ხელს.

დეკორაციულ მცენარეთა პლანტაციის დათვალიერებისას პლანტაციის მფლობელმა უ. ფლემერმა სთხოვა საბჭოთა სახელმწიფო მოღვაწეებს აცნობონ ნ. ს. ხრუშჩოვს, რომ ყოველივე სიკეთეს უსურვებს. მას უნდა გაუგზავნოს საბჭოთა მთავრობის მეთაურს საჩუქარი — თავის პლანტაციაში გამოყვანილი რამდენიმე იშვიათი დეკორაციული მცენარე. იმედი გვაქვს, ეუბნება ფლემერი საბჭოთა სტუმრებს, რომ ასეთი გაცვლა ხელს შეიწყობს მეგობრული ურთიერთობის განმტკიცებას ჩვენს ქვეყნებს შორის.

საბჭოთა დელეგაციის სხვა წევრები დღეს იყვნენ კაბელის ქარხანაში, ავრეთვე გაეცნენ ნიუ-ჯერსის შტატის საკანონმდებლო ორგანოების მუშაობას.

საღამოს შტატის გუბერნატორმა მეინერმა საბჭოთა სტუმრების პატივსაცემად გამართა დიდი დარბაზობა, რომელზეც იყვნენ შტატის ოფიციალური პირები, საზოგადოებრივობისა და ადგილობრივი საქმიანი წრეების წარმომადგენლები.

დ. ს. პოლიანსკიმ უამბო დამსწრეთ, რომ დღეს კაბელის ქარხანაში ყოფნის დროს ერთ-ერთმა მუშამ, მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანმა, წამოაყენა წინადადება გამოაცხადონ ომი კანონს გარეშე, ხოლო ომის ყველა პროპაგანდისტი გაიგზავნონ საგიჟეთში. ჩვენ მიგვაჩნია, ამბობს დ. ს. პოლიანსკი, რომ ეს ძალიან გონივრული წინადადებაა. მან იმედი გამოთქვა, რომ კულტურული და მეცნიერული ურთიერთობის გაფართოება სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის, სახელმწიფო მოღვაწეთა დელეგაციების გაცვლა ხელს შეუწყობს მშვიდობის განმტკიცების საქმეს მთელ მსოფლიოში.

გუბერნატორმა მეინერმა უსურვა საბჭოთა სტუმრებს წარმ

უკრავს იგორ პოლიტკოვსკი

ორ თებერვალს ვანო სარაჯიშვილის სახელობის კონსერვატორიის დიდ დარბაზში საქართველოს სახელმწიფო სიმფონიურ ორკესტრთან ერთად კონცერტი გამართავს ნიჭიერმა მევიოლინემ იგორ პოლიტკოვსკიმ.

შესრულებულ იქნა სიბელიუსის კონცერტი ვიოლინოსა და ორკესტრისათვის (დირიჟორი ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ჯემალ გოკიელი). ამ კონცერტით ახალგაზრდა მუსიკოსი პირველად წარსდგა ქართველი მსმენელის წინაშე.

— ბევრ ქალაქში გამოვსულვარ, მაგრამ ისე არსად არ ავღელვებულვარ, როგორც თბილისში, ჩემი მეუღლის — მარინე იაშვილის სამშობლოში, სადაც მეტად მკაცრ და კანონიერ მოთხოვნებს უყენებენ მუსიკოს-შემსრულებლებს, — თქვა იგორ პოლიტკოვსკიმ.

დღეს რუსთაველის სახელობის საკონცერტო დარბაზში იგორ პოლიტკოვსკი გამართავს სოლო-კონცერტს. პროგრამაშია ტარპინის სონატა (სოლო-მინორი), შოსონის პოემა, პროკოფიევის მაზურკა (ბალეტ „ზოლუშკადან") და სხვ.

* * *

სურათზე: **იგორ პოლიტკოვსკი.**

მასწავლებლის მამაცობა

ქ. ოჩამჩირის მუშა ახლგაზრდობის საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი ეთერ სანაია შინ ბრუნდებოდა. უცებ ცეცხლის ალი შენიშნა — იწვოდა ეთერის ნათესავის სახლი.

როგორც ჩანდა, ალმოდებულ სახლში არავინ უნდა ყოფილიყო. შემდეგ გამოირკვა, რომ დიასახლისი პურის საყიდლად წასულა. ცეცხლი ისე ძლიერად ჰქონდა მოდებული სახლს, რომ ახლოს მიკარებას ვერავინ ბედავდა — ყოველ წუთს მოსალოდნელი იყო ჩამონგრევა.

ეთერის კივილმა ხალხი შეჰყარა.

— ხალხნო, რას უცდით, სახლში ძუძუთა ბავშვია!

მართლაც სახლიდან მოისმოდა ბავშვის ტირილი, რომელიც ხანძრის გუგუნსა და ტკაცუნს უერთდებოდა. მაგრამ თავის განწირვას ვერავინ ბედავდა. ეთერმა აღარ დაიყოვნა, ცეცხლმოდებულ ოთახში შევარდა, აკვანს ხელი დახტაცა და ბავშვი გარეთ გამოიყვანა. არ გასულა წუთი, რომ სახლი ჩამოინგრა.

ეთერ სანაიას თავგანწირვამ აღტაცება გამოიწვია ოჩამჩირის მოსახლეობაში. განსაკუთრებით მასწავლებლები ამაყობენ მისი მამაცობით.

მ. ჭოჭუა.

პირველობა კალათბურთში

შეხვედრები ბაქოში

ბაქო, 3 თებერვალი. (ტელეფონით „კომუნისტის" სპეც. კორ.). კალათბურთელთა საკავშირო შეჯიბრების მეორე დღეს თბილისის „დინამო" შეხვდა სვერდლოვსკის „ურალმაშზავოდის" გუნდს. თავიდანვე თამაში სვერდლოვსკელმა სპორტსმენებმა წაიყვანეს. მე-5 წუთზე ანგარიში იყო 12:8 მათ სასარგებლოდ, ხოლო მე-8 წუთზე განსხვავებამ 10 ქულას მიაღწია.

თბილისელებმა თანდათანობით ხელთ იგდეს ინიციატივა და მე-15 წუთისათვის ანგარიში გაათანაბრეს — 26:26. ამის შემდეგ სადემონსტრაციო დაფაზე აღინიშნებოდა საყაიმო შედეგი — 28:28; 30:30; 32:32; მაგრამ ტაიმის დასასრულისათვის სვერდლოვსკელებმა მაინც შეძლეს დაწინაურება. მათ მოიგეს შეჯიბრების პირველი ნახევარი ანგარიშით 45:38.

მეორე ტაიმში კიდევ უფრო აშკარა იყო „ურალმაშზავოდის" კალათბურთელთა უპირატესობა. მათ ანგარიში კვლავ 10-12 ქულის განსხვავებით მიყავდათ.

„დინამომ" მოიკრიბა უკანასკნელი ძალები და ანგარიშის განსხვავება 2 ქულამდე დაიყვანა, მაგრამ 39-ე წუთზე გოგელიამ დაკარგა ბურთი და სვერდლოვსკელებმა კიდევ ერთი ჯარიმა ჩაგდეს. თბილისის დინამომ განიცადა დამარცხება, ანგარიშით 82:85.

ამ დღეს გაიმართა კიდევ ორი თამაში. თბილისის „ბურევესტნიკის" კალათბურთელებმა წააგეს შეხვედრა კიევის ფიზკულტურის ინსტიტუტის გუნდთან 43:[illegible] [illegible] ბაქოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის კალათბურთელებმა დამარცხეს მოსკოვის „დინამო" 71:53.

კაუნასის ასპარეზობა

კაუნასი. 3 თებერვალი. (სპეც. კორ.). გუშინ შედგა საკავშირო ჩემპიონატის მატჩები კალათბურთში ვაჟთა გუნდებს შორის. შეხვედრათა შედეგები ასეთია:

სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს ცენტრალური სასპორტო კლუბის გუნდი (მოსკოვი) — ვეფი (რიგა) 90:65, სამხედრო საოლქო სასპორტო კლუბის გუნდი (რიგა) — „ბურევესტნიკი" (ლენინგრადი) 90:71, „ყალგირისი" (კაუნასი) — „სპარტაკი" (ლენინგრადი) 73:69.

ტარტუს ტური

ტარტუ. 3 თებერვალი. („კომუნისტის" სპეც. კორ.). გუშინ აქ დაიწყო ჩვენი ქვეყნის პირველობის გათამაშება კალათბურთში ქალთა გუნდებს შორის. შეჯიბრება ეწყობა ორ წრედ. ტარტუს ტერში ერთმანეთს პირველობას ეცილებიან რიგის ტრამვაი-ტროლეიბუსის ტრესტის, ტარტუს უნივერსიტეტის სასპორტო კლუბის, კაუნასის „ყალგირისის", კიევის „დინამოს", საქართველოს ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტისა და დონის როსტოვის „ბურევესტნიკის" გუნდები.

დანარჩენი ექვსი (მოსკოვისა და ლენინგრადი, [illegible] ტური თბილისელებს ექნებათ კიევში, 1[illegible] მარტიდან, ხოლო ჩემპიონატის დასკვნითი ასპარეზობა მოეწყობა ივლისსა [illegible] აგვისტოში.

ტარტუს შეჯიბრებას წინ უძღოდა ჩემპიონატის გახსნის საზეიმო ცერემონიალი, სპორტსმენთა პარადი, ალმის აღმართვა. პირველად მოედანზე გამოვიენ რიგის ტრამვაი-ტროლეიბუსის ტრესტისა და კიევის „დინამოს" გუნდები. ბრძოლა მეტწილად რიგელ სპორტსმენთა უპირატესობით მიმდინარეობდა [illegible] დამთავრდა მათივე გამარჯვებით ანგარიშით 55 : 43.

ტარტუს უნივერსიტეტის სასპორტო კლუბის კალათბურთელები შეხვდნენ კაუნასის „ყალგირისის" გუნდს. ამ შეხვედრაში ტარტუს სპორტსმენებმა ასპარეზობა მოიგეს 54:41.

საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კალათბურთელი ქალები თამაშობდნენ დონის როსტოვის „ბურევესტნიკის" გუნდთან. თბილისელებმა თავიდანვე ხელთ იგდეს ინიციატივა და ფართო სახურებული გამარჯვება მოიპოვეს ანგარიშით 56 : 48.

დღეს გაიმართება მორიგი შეხვედრები.

ლ. ძეკონსკი,
სსრ კავშირის სპორტის დამსახურებული ოსტატი.

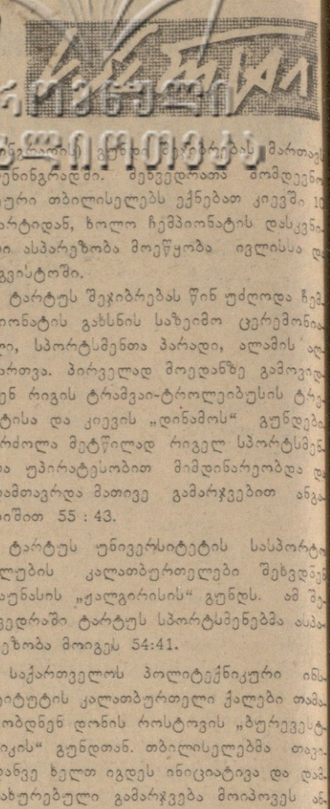

ევროპის თასზე

როგორც ცნობილია, თბილისის „დინამოს" კალათბურთელ ვაჟთა კოლექტივი ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშების მეოთხედფინალში გავიდა. მორიგი შეჯიბრება თბილისელებმა უნდა გამართონ ბულგარეთისა და თურქეთის ჩემპიონთა — სოფიის „აკადემიკისა" და სტამბოლის „ფენერბახჩეს" გუნდებს შორის. მგზავრობა ორივე გამარჯვებულთან. ამ კოლექტივების გადამწყვეტი შეჯიბრება შედგება 7 თებერვალს სოფიაში. პირველი მატჩი მოიგეს ბულგარელებმა 69:61.

მეოთხედფინალში მონაწილეობის უფლება მოიპოვეს აგრეთვე იუგოსლავიის, იუსოლოვაკიისა და ბელგიის გუნდებმა. სსრ კავშირის ჩემპიონი რიგის სამხედრო საოლქო სასპორტო კლუბის გუნდი მეოთხედფინალში შეხვდება იუგოსლავიის კალათბურთელებს, ხოლო ჩეხოსლოვაკიის სპორტსმენთა კოლექტივი — ბელგიის გუნდს.

მეოთხედფინალური მატჩი თბილისში 6 მარტს გაიმართება. ამასთან დაკავშირებით არ შეიძლება გვერდი ავუაროთ ეროვნის პარკის კალათბურთის სტადიონის რეკონსტრუქციის საკითხს. ამასწინათ თბილისის ლენინის სახელობის სასპორტო დარბაზში გამართულმა შეხვედრებმა ერთხელ კიდევ ცხადყო, რომ ისეთი ასპარეზობის გამართვა, როგორიც ევროპის თასის მატჩებია, ლენინის სახელობის დარბაზში შეუძლებელია.

ამიტომ აქედანვე მიღებულ უნდა იქნას ზომები სტადიონის რეკონსტრუქციის ტემპის დასაჩქარებლად, რათა მომავალ შეხვედრისათვის ეს სპორტული ბაზა აკმაყოფილებლად მზად იყოს.

XXVII ჩემპიონატი

მეექვსე ტური

ლენინგრადი. 3 თებერვალი. (ტელეფონით „კომუნისტის" სპეც. კორ.). დღეს შედგა მიმდინარე წლის საკავშირო პირველობის გათამაშების მეექვსე ტური ჰადრაკში.

დ. ბრონშტეინ-ვ. სმისლოვის, ტ. პეტროსიან-ი. ნეის და ბ. გურგენიძე-ი. სახაროვის პარტიაში გათამაშდა ესპანური დაცვა. ი. საბაროვმა აირჩია ამ დაცვის მწკვივე გაგრძელება. გურგენიძე კარგად გიერკვა მდგომარეობაში და მალე მოწინააღმდეგის მეფე „სასეირნოდ" გამოიყვანა, შემდეგ კი მოიგო პაიკი. ნაცვლად შეტევის შემდგომი გაგრძელებისა, სადაც მას უთუოდ წარმატება მოელოდა, უსაფუძვლოდ გაცვალა ლაზიერი და თამაში ენდშპილში გადაიყვანა. ი. სახაროვმა კონტრთამაში შექმნა, დაიბრუნა პაიკი და თვალსაჩინოდ გაიუმჯობესა მდგომარეობა. ბ. გურგენიძემ მეორე პაიკი დაკარგა და ძლიერ ცაიტნოტში მოხვდა. 37-ე სვლაზე გაიმარჯვა ი. სახაროვმა. დარბაზში ყველა გაკვირვებული იყო ამ პარტიის ასეთი მოულოდნელი შედეგით.

6. კროგიუს-ე. გელერის პარტიაში ე. გელერს გამორჩა ტაქტიკური დარტყმა და აშკარად უკეთეს პოზიციაში ორი პაიკი წაიგო. ნ. კროგიუსმა კარგად გამოიყენა მატერიალური უპირატესობა და გაიმარჯვა.

3. სიმაგინმა გროსმაისტერ ვ. კორჩნოისთან პარტიაში ორი მხედრის შეწირვით ლამაზი კომბინაცია გაითამაშა და 34-ე სვლაზე დაამათა მოწინააღმდეგის მეფე.

ბ. სპასკი-ა. ლუტიკოვისა და ვ. ბაგიროვ-ა. სუეტინის პარტიები ყაიმით დამთავრდა. 3 პარტია გადაიდო.

6 ტურის შემდეგ ჩემპიონატის ლიდერია ტ. პეტროსიანი, რომელსაც 4,5 ქულა აქვს. ნ. კროგიუსს 4 ქულა აქვს, ვ. სიმაგინსა და ვ. კორჩნოის სამნახევარ-სამნახევარი ქულა.

4 თებერვალს გაიმართება მეშვიდე ტური.

ავჭალის სასროლეთზე

გუშინ ავჭალის სასროლეთზე დაიწყო ჩვენი ქვეყნის უძლიერეს მსროლელთა — სსრ კავშირის ოლიმპიური ნაკრების კანდიდატთა შერჩევითი ასპარეზობა. ტყვიის სროლაში. შეჯიბრებაში მონაწილეობას იღებს 43 კაცი, რომელთა შორის ოლიმპიან ჩვენი ქვეყნისა და ოლიმპიური ჩემპიონები, მრავალ საერთაშორისო ასპარეზობაში სახელმოხვეჭილი სპორტსმენები — ვ. ბორისოვი (მოსკოვი), იტკისი (ლენინგრადი), ა. ერდმანი (მოსკოვი), მ. ნიაზოვი (აშხაბადი), ვ. სალეევ (თბილისი) და სხვ.

შერჩევითი ასპარეზობა ავჭალის სასროლეთზე ხუთ დღეს გაგრძელდება. ამ შემდეგ ოლიმპიური ნაკრების ყანდიდატები სოხუმში გაემგზავრებიან და ეგვერის სასროლეთზე მოაწყობენ შეკრებას.

მიუხედავად იმისა, რომ 3 თებერვალს სროლისათვის არახელსაყრელი ამინდი იდგა, სპორტსმენებმა კარგი შედეგი აჩვენეს. შეჯიბრების პირველ დღეს ოლიმპიური გუნდის კანდიდატები ერთმანეთს პირველობას ეცილებოდნენ სასროლოდ შაშხანის სროლაში და ჩოქვეს მდგომარეობიდან 300 მეტრზე სროლაში (40 გასროლა).

წოლილა მდგომარეობიდან სროლაში ბრძოლა ძირითადად კრასნოიარსკისა [illegible] კიევის მსროლელებს — ლ. ლუსტბერგსა და ნ. ბლაზოვს შორის მიმდინარეობდა. აქ პირველი ადგილი დაიკავა არმიელმა სპორტსმენმა ლ. ლუსტბერგმა, რომელმაც 400 შესაძლებლიდან 393 ქულა შეაგროვა. დინამოელი ნ. ბლაზოვი მეორე ადგილზე გამოვიდა.

საინტერესოდ, წარმართა შეჯიბრება საბრძოლო შაშხანის სროლაში ჩოქვეს მდგომარეობიდან. გამარჯვება ხვდა სპორტის დამსახურებულ ოსტატს მ. იტკისს.

რედაქტორი
დ. მჟელიშვილი.

ალჟირი ამგოხეგის შემდეგ

პარიზი, 1 თებერვალი. საკადესის კორესპონდენტი ა. ბარანოვი გადმოგვცემს: ულტრაკოლონიალისტების ამბოხება ალჟირში, რაც ერთ კვირას გაგრძელდა, ჩაიფშა.

კოლონიზატორთა გამოხდომის ჩაფუშვაში გადამწყვეტი როლი შეასრულა მისმა მკაცრად დაგმობამ ფრანგი ხალხის დიდი უმრავლესობის მიერ, რომელმაც, როგორც ამას მოწმობს დღეს გამართული მოკლე ხნის საყოველთაო გაფიცვის წარმატება, მოითხოვა ამბოხების ჩახშობა და მტკიცედ დაუჭირა მხარი ალჟირელი ხალხის თვითგამორკვევის უფლებას. პუტჩის ჩაფუშვის ერთ-ერთი მიზეზი იყო აგრეთვე ისიც, რომ პუტჩისტებმა ვერ მოიპოვეს არა მარტო მუსლიმების, არამედ აგრუთვე ალჟირის ევროპელი მოსახლეობის უმრავლესობის მხარდაჭერა. გაზეთ „ფრანს სუარის" მოწმობით, „ევროპელთა ცხრა მეათედმა უარი თქვა მხარი დაეჭირა აჯანყებისათვის".

ზოგიერთი კომენტატორი აღნიშნავს ხელისუფლების ორგანოების სერიოზულ პასუხისგებლობას იმისათვის, რომ დაუშვეს კოლონიზატორთა ამბოხების დაწყება ალჟირში. „მძიმე, მიუტევებელი შეცდომები, — ხაზგასმით აღნიშნავს გაზეთ „მონდის" მიმომხილველი, — დაუშვეს 24 იანვრამდე ხელისუფლების სხვადასხვა საფეხურზე. მთავრობამ დაუშვა შეიარაღებული ჯგუფების შექმნა, რომელთა მიზნები ცნობილი იყო. ოფიცრები ორეშოფეულ თამაშს ეწეოდნენ. პრესა განუწყვეტლივ თესავდა შეშფოთებას და ნერგავდა სიძულვილს".

ალჟირის ამბებმა კვლავ ცხადყვეს, თუ რა სერიოზული რყევის წყაროა საფრანგეთისა და ალჟირისათვის გაჭიანურებული კოლონიური ომი. როგორც პრესის ცნობებიდან ჩანს, შეამბოხეები ისახავდნენ შორეულ მიზნებს. „დღეს ცნობილი გახდა, — წერს გაზეთი, „ფრანს სუარი", — საზიზღარი შეთქმულების მიზნები, რომლის განმტო

ბანი თავს იჩენენ მეტროპოლიაში და რომლის მიზანი იყო რეჟიმის შეცვლა ძალის დახმარებით".

პოლიტიკურ მიმომხილველთა აზრით, ალჟირში ამბოხების ჩახშობა სრულიადაც არ სპობს ძნელავე შინაპოლიტიკურ სიძნელეებს, რომლებსაც ამჟამად საფრანგეთი განიცდის. კოლონიზატორთა ამბოხებამ გამოამჟღავნა უთანხმოება ალჟირის საკითხში თვით მმართველი წრეების შიგნით.

ალჟირის ამბების საკითხს განიხილავდნენ მინისტრთა საბჭოს დღევანდელ სხდომაზე დე გოლის თავმჯდომარეობით. საფრანგეთში პოლიტიკური ვითარების სირთულეს მოწმობს გადაწყვეტილება — 2 თებერვალს მოწვეულ იქნას პარლამენტის საგანგებო სესია. აგრეთვე მინისტრთა საბჭოს მიერ მოწონებული კანონპროექტი — მთავრობას მინიჭოს უფლება განსაზღვრული ვადის განმავლობაში განახორციელოს ღონისძიებანი, რომლებიც ჩვეულებრივ საკანონმდებლო ორგანოებმა უნდა დაამტკიცონ.

ალჟირის ამბოხების გაკვეთილები გვიჩვენებენ, რომ უაღრესად საჭიროა საფრანგეთმა უსწრაფესად მოაწესრიგოს ალჟირის კონფლიქტი ალჟირელი ხალხის თვითგამორკვევის საფუძველზე.

პარიზი. 2 თებერვალი. (საკადესი). ფრანგული პრესის ცნობებით, საფრანგეთში დაიწყო გამოძიება ალჟირში ამასწინანდელ ამბოხებასთან დაკავშირებით.

პარიზის გაზეთები იუწყებიან, კერძოდ, რომ პოლიციის ზედამხედველობაშია რამდენიმე კაცი, რომელთაც უპოვნეს დოკუმენტები, რაც მოწმობს, რომ ისინი აპირებდნენ საფრანგეთში შექმნათ არალეგალური ორგანიზაცია, რათა დაემყარებინათ „საზოგადოებრივი ხსნის მთავრობის" ხელისუფლება. ეს ჯგუფი ეწეოდა აგრეთვე იარაღის ფარულ ვაჭრობას. პრესის ცნობებით, ამ საქმეში ხელმძღვანელ როლს ასრულებდა ვინმე რობერ დე მასი — ერთი საფეიქრო საწარმოს მმართველი ჩრდილოეთ საფრანგეთში. მასეთმ მოასწრო მიმალვა და პოლიცია ეძებს მას. შეთქმულთა შორის იყვნენ ყოფილი ვიმისტები, რეაქციონერები, არმიის მაღალი თანამდებობის ოფიცრები. კერძოდ, ასახელებენ გენერალ შასენს, რომელსაც გუშინ დაპატიმეს.

მომამბილველთა უმრავლესობა ერთსულოვნად მიდის დასკვნამდე, რომ სპეიროა გადამწყვეტი ღონისძიებანი, რათა არ მოხდეს ისეთი გამოსვლები, როგორიც ალჟირის ამბოხება იყო. ამაკე დროს ბევრს მიაჩნია, რომ ამბოხების ჩაშლა ალჟირში არ სპობს ახლანდელი პოლიტიკური მდგომარეობის გამწვავების, ყველა მიზეზს.

აჯანყება ალჟირში დამთავრდა, წერს გაზეთი „იეკო". მაგრამ ამას „როდი განუკურნავს ავადმყოფობა. ავადმყოფობა პირველ რიგში არის თვით ომი ალჟირში".

„თუ დამნაშავეები უნდა დაისაჯონ, — აცხადებს გაზეთი „ფიგარო", — დაუშვეს ალჟირში. „მძიმე, მიუტევებელი შეცდომები, — ხაზგასმით აღნიშნავს გაზეთ „მონდის" მიმომხილველი, — დაუშვეს 24 იანვრამდე ხელისუფლების სხვადასხვა საფეხურზე. მთავრობამ დაუშვა შეიარაღებული ჯგუფების შექმნა, რომელთა მიზნები ცნობილი იყო. ოფიცრები ორეშოფეულ თამაშს ეწეოდნენ. პრესა განუწყვეტლივ თესავდა შეშფოთებას და ნერგავდა სიძულვილს".

ალჟირის ამბებმა კვლავ ცხადყვეს, თუ რა სერიოზული რყევის წყაროა საფრანგეთისა და ალჟირისათვის გაჭიანურებული კოლონიური ომი. როგორც პრესის ცნობებიდან ჩანს, შეამბოხეები ისახავდნენ შორეულ მიზნებს. „დღეს ცნობილი გახდა, — წერს გაზეთი, „ფრანს სუარი", — საზიზღარი შეთქმულების მიზნები, რომლის განმტოებანი თავს იჩენენ მეტროპოლიაში და რომლის მიზანი იყო რეჟიმის შეცვლა ძალის დახმარებით".

პოლიტიკურ მიმომხილველთა აზრით, ალჟირში ამბოხების ჩახშობა სრულიადაც არ სპობს ძნელავე შინაპოლიტიკურ სიძნელეებს, რომლებსაც ამჟამად საფრანგეთი განიცდის. კოლონიზატორთა ამბოხებამ გამოამჟღავნა უთანხმოება ალჟირის საკითხში თვით მმართველი წრეების შიგნით.

ალჟირის ამბების საკითხს განიხილავდნენ მინისტრთა საბჭოს დღევანდელ სხდომაზე დე გოლის თავმჯდომარეობით. საფრანგეთში პოლიტიკური ვითარების სირთულეს მოწმობს გადაწყვეტილება — 2 თებერვალს მოწვეულ იქნას პარლამენტის საგანგებო სესია. აგრეთვე მინისტრთა საბჭოს მიერ მოწონებული კანონპროექტი — მთავრობას მინიჭოს უფლება განსაზღვრული ვადის განმავლობაში განახორციელოს ღონისძიებანი, რომლებიც ჩვეულებრივ საკანონმდებლო ორგანოებმა უნდა დაამტკიცონ.

ალჟირის ამბოხების გაკვეთილები გვიჩვენებენ, რომ უაღრესად საჭიროა საფრანგეთმა უსწრაფესად მოაწესრიგოს ალჟირის კონფლიქტი ალჟირელი ხალხის თვითგამორკვევის საფუძველზე.

იტალიის კომპარტიის IX ყრილობა

რომი, 1 თებერვალი. (საკადესი). იტალიის კომუნისტური პარტიის IX ყრილობაზე გრძელდება პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის პ. ტოლიატის მოხსენების განხილვა „იტალიური საზოგადოების დემოკრატიული განახლებისათვის, სოციალიზმისაკენ წინსვლისათვის".

ვრცელი სიტყვა ყრილობის დღევანდელ სხდომაზე წარმოთქვა იტალიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მოადგილემ ლუიჯი ლონგომ. მან აღნიშნა, რომ კანონიერ კმაყოფილებას, რაც გამოწვეულია საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების პროცესის დადებითი განვითარებით, თან არ ახლავს ზოგიერთ პარტიულ ორგანიზაციაში მკაფიო პოლიტიკური ხაზის განხორციელება, რომლის მიზანია განიარაღების გზით შემდგომი წინსვლა.

მაგრამ შენელება, განაგრძო ორატორმა, ახლა დიდ შესაძლებლობებს ქმნის დემოკრატიისაკენ წინსვლისათვის და იგი რომ განხორციელდეს, საჭიროა ერთობლივად გამოვიდნენ მშვიდობისა და პროგრესის ძალები.

დასასრულ ლონგომ მიმართა ყველა კომუნისტს მოწოდებით მტკიცედ გამოვიდნენ დემოკრატიული ძალების მძლავრი კავშირის შექმნისათვის, რომელიც იტალიელ ხალხს დააყენებს სოციალიზმის მშენებლობის ფართო გზაზე.

კამათში გამოვიდნენ აგრეთვე იტალიის ახალგაზრდობის კომუნისტური ფედერაციის გენერალური მდივანი რენტო ტრეველი, იტალიის კომპარტიის ცენტრალური საკონტროლო კომისიის თავმჯდომარე მაურო სკოჩიმარო.

ყრილობას მიესალმნენ ჩინეთისა და საფრანგეთის მოძმე კომუნისტური პარტიების წარმომადგენლები. ჩინეთის კომუნისტური პარტიის დელეგაციის ხელმძღვანელმა წაიკითხა ტექსტი ჩინეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მისალმებისა იტალიის კომუნისტური პარტიის IX ყრილობისადმი.

ყრილობის დელეგატები მჭეხარე ტაშით შეხვდნენ ტრიბუნაზე საფრანგეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრის რაიმონ გიეთის გამოჩენას. ილაპარაკა რა საფრანგეთის კომუნისტების მამაცურ ბრძოლაზე დემოკრატიის დასაცავად, ფაშიზმისა და კოლონიალიზმის საფრთხის წინააღმდეგ, გიეთომ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ დასავლეთის ორ უდიდეს კომუნისტურ პარტიას — იტალიისა და საფრანგეთის კომპარტიებს შორის არსებობს ძმური სოლიდარობის მტკიცე კავშირი.

დღეს სალამის ყრილობის დელეგატები მუშაობას განაგრძობდნენ სხვადასხვა კომისიაში.

რუსები სწრაფად იპყრობენ კოსმოსს

ნიუ-იორკი, 3 თებერვალი. (საკადესი). იუნაიტედ პრეს ინტერნეიშნლის საგენტოს კორესპონდენტი დ. მაიერი ვაშინგტონიდან იუწყება:

„რაკეტების სპეციალისტმა დოქტორმა ვერნერ ფონ ბრაუნმა, რომელიც გამოვიდა წარმომადგენელთა პალატის კომიტეტის პრობლემათა კომისიაში, განაცხადა „არ გამაკვირდება", თუ წელს რუსებმა ადამიანი გაიყვანეს ორბიტაზე დედამიწის გარშემო.

შეერთებული შტატები არ სახავენ ამგვარ ცდას 1961 წლის დამლეგზე ადრე. ფონ ბრაუნმა, რომელიც გერმანიაში დაბადა, გააცხადა, რომ კოსმოსური სივრცის კვლევის დარგში რუსეთი რამდენიმე წლით წინ არის. ფონ ბრაუნს „დიდად ეეკვება", რომ შეერთებულმა შტატებმა შეძლონ მისი დაწეკა 1964 წელს, თუნდაც გავითვალისწინოთ ახალი სახსრები, რომლებიც გაეღებულია დიდ კოსმოსურ რაკეტა „სატურნისათვის".

მან თქვა, რომ არ იქნება გასაკვირი, თუ 1960 წლის განმავლობაში რუსებმა განახორციელეს რაკეტის „რბილად" დაშვება მთვარეზე უდაბნოდან. აერონავტიკისა და კოსმოსური სივრცის კვლევის ეროვნული სამმართველოს გეგმები მთვარეზე ასეთ დაშვებას ითვალისწინებენ 1963-1964 წელს".

იმოწმებს რა ამერიკელ სპეციალისტებს, კორესპონდენტი გამოთქვამს აზრს, რომ „მარსზე გაფრენაში რუსეთმა, შესაძლებელია, ამერიკას გაუსწროს ორი წლით".

ფონ ბრაუნმა, წერს კორესპონდენტი, განაცხადა, რომ „რუსებიც ეჭვი არ არის, წაგლენ წინ კოსმოსის კვლევაში" იმ პერიოდში, როცა 1964 წელს მეექვსნება რაკეტა „სატურნი". „შესაძლებელია, ისინი ახლაც კი ჰქმნიან რაკეტას, რომელიც თავისი სიდიდით აღემატება ყველაფერს, რაც კი დღეიდან გამოუცდიათ მათ.

ასეთი დაჩქარებული პროგრამის დროსაც კი, — თქვა მან, — მეტად საეჭვოა, რომ 1964 წელს ჩვენ წინ ვიქნეთ".

პარიზი. 2 თებერვალი. (საკადესი). დღეს პარიზის ზღვა ეკუთვნა გამოაქეყნა საკადესის ცნობა წყნარი ოკეანის რაიონში მეორე საბჭოთა მრავალსაფეხურიანი რაკეტის გაშვების შესახებ. გაზეთი „პარი ფური" ხაზგასმით აღნიშნავს განხორციელებული გამოცდის წარმატებას.

„ამ რაკეტის მეოხებით, — წერს გაზეთი „კომბა", — შესაძლებელი უნდა გახდეს კოსმოსური გაფრენა მზის სისტემის პლანეტებისაკენ... რაკეტების გაშვება წარმატებით ამთავრებს გამოცდას".

გაზეთმა „ლუმანიტემ" საკადესის ცნობას დაურთო თავისი მოსკოველი კორესპონდენტის კომენტარები, რომელიც განმარტავს გამოცდის უდიდეს მნიშვნელობას ასტრონავტიკის განვითარებისათვის. გამოცდის დამთავრების შემდეგ, წერს იგი, იწყება მზის სისტემის პლანეტებისაკენ თანაგზავრებისა და რაკეტების გაფრენის პრაქტიკული მომზადების ახალი პერიოდი. ახლა საბჭოთა მეცნიერებს აქვთ მძლავრი რაკეტები, რომლებსაც შეუძლიათ გადაიტანონ ზუსტი ხელსაწყოები ათობით მილიონ კილომეტრ მანძილზე.

60 წელი პოლიგრაფიის სამსახურში

საზეიმოდ მორთულ დარბაზში საქართველოს პოლიგრაფიული მრეწველობის მუშაკებსა და სტუმრებს მოუყრიათ თავი...

ისინი სამოცი წლის შრომის შემდეგ დამსახურებული დასვენებისათვის აცილებენ ივანე ნაცვლიშვილს — ფოტოცინკოგრაფიის დირექტორსა და პოლიგრაფიული წარმოების უძველეს მოღვაწეს.

ერთმანეთს ენაცვლება წარსულის სურათები... აი პრესის ქუჩაზე მოთავსებული „ქართველ გამომცემელთა სტამბა", სადაც 1900 წლიდან 1917 წლამდე ვანო ციკოგრაფად მუშაობს.

1927 წელს ივანე ნაცვლიშვილს საქართველოს მბეჭდავთა კავშირის თავმჯდომარედ ირჩევენ.

1931 წელს დაარსებულ იქნა გამომცემლობა „ტექნიკა და შრომა", რომლის დირექტორადაც დაინიშნა ი. ნაცვლიშვილი. არ იყო შრიფტი, არ იყო კლიშეები, არ იყო იმის საშუალება, რომ შეექმნათ მუშაობის ხელსაყრელი პირობები. ი. ნაცვლიშვილის მონდომებამ და ენერგიულმა მუშაობამ უზრუნველყო პირველი ტექნიკური ლიტერატურის გამოცემა.

1937 წელს ივანე ნაცვლიშვილი მუშაობას იწყებს სახელგამის ახლად გახსნილ ფოტოცინკოგრაფიაში.

წარმოებაში ექვსი კაცი იყო. ნაცვლიშვილმა პირველი დღიდანვე დაიწყო კადრების მომზადება. საფუძველი ჩაუყარა მაღალი ბეჭდვით ფერადი კლიშეების დამზადებას. ხსენებული წესით 1939 წელს დაიბეჭდა პირველი წიგნი — ალმანახი „საქართველოს ხილი". დღემდე არ წყდება წარმოებაში ახლისა და სრულყოფის ძიება.

წარმოება გაიზარდა, ექვსი კაცის მაგივრად დღეისათვის იქ ასამდე კაცი მუშაობს.

— საამაყოა, — თქვა ფოტოცინკოგრაფიის დირექტორმა გ. გოგიჩაიშვილმა, — რომ ყველა ჩვენგანი ივანე ნაცვლიშვილის გამოზრდილია.

პროფესორმა შ. ამირანაშვილმა მეცნიერებათა აკადემიის სახელით, ა. ღვინიაშვილმა გამომცემლობა „ნაკადულის" თანამშრომელთა სახელით, ოთარ ეგაძემ „ურნალ „საბჭოთა ხელოვნების" კოლექტივის სახელით და სხვებმა გულთბილად მიულოცეს და საჩუქრები გადასცეს ამაგდარ მოღვაწეს.

საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრის მოადგილემ ამხ. ვლ. ქიქოძემ დამსწრეთ გააცნო ბრძანებულება ივანე მათეს-ძე ნაცვლიშვილის დაბადების 75 წლისა და მოღვაწეობის 60 წლისთავთან დაკავშირებით მისი საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ.

საღამოს დასასრულ გამართა კონცერტი საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის მსახიობთა მონაწილეობით.

ივანე ნაცვლიშვილი

ახალი ამბები, ჭორები, ფაქტები

გამოჩენილი ქართველი მეცნიერები

ამ დღეებში მოსკოვში გაიმართა სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების XIV სესია, რომელმაც აირჩია თავისი ახალი ნამდვილი წევრები და წევრი-კორესპონდენტები. არჩეულთა შორის არიან ქართველი მეცნიერები, რომლებმაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს საბჭოთა მედიცინის მეცნიერების განვითარებაში.

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად არჩეულია საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს ასათანის სახელობის ფსიქიატრიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის დირექტორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, პროფესორი **ავლიანი დავითის-ძე ზურაბაშვილი.**

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად არჩეულია აგრეთვე მეცნიერი-რენტგენოლოგი, მოსკოვის რენტგენოლოგიისა და რადიოლოგიის სრულიად საკავშირო სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის დირექტორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი **გიორგი არტემის-ძე ზედგინიძე.**

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად არჩეულია საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი, თბილისის ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის სამედიცინო პარაზიტოლოგიისა და ტროპიკული მედიცინის კათედრის გამგე, პროფესორი **გიორგი მინას-ძე მარუაშვილი.** (საქდესი).

სასამართლოს დარბაზიდან ღირსეული სასჯელი

სამწუხაროა, რომ ჩვენში ჯერ კიდევ არიან გულქვა ადამიანები, რომლებიც უხეშად არღვევენ საბჭო